

Több mint egy évszázados szolgáltatás

A virágok városában a múlt kötelez

Fotó: Vajda György

Marosvásárhely a virágok városa volt valamikor, s ezt a hírnevet annak is köszönhetette, hogy 110 évvel ezelőtt dr. Bernády György polgármester létrehozta az első közszolgáltatásként a városi virágkertet. Az ezt igazoló márványtábla nemrég került elő a kertészet raktárából. Azóta a szépség szolgálja a dolgukat. Eredményes munkájuknak köszönhetően nyerte el végül a központ a Rózsák tere nevet, ahol hajdanában két szökőkút is működött. Ízléses zöldövezeteket is kialakítottak az időközben megépült lakónegyedekben. A rendszerváltást követő időszakban azonban elhanyagolódtak

a parkok, kevesebb lett a zöldövezet, amelynek gondozásáról kevés szó esett, a kertészet emberei évek óta inkább a falmetszések körüli viták keresztútjába kerültek. Néhány éve újra kertészmérnök szakértő került a szolgáltatás élére. A virágkertet nemrég önálló jogi státust nyert. Dániel Lajos igazgatóval – a jubileumi évfordulóra emlékezve – a jelenről és a jövőbeni tájrendezési elképzelésekről beszélgettünk.

Vajda György

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, **FÉLÁRON!**

Ukrán orozsláncsalád Marosvásárhelyen

Szerdán délelőtt négy autóból álló konvojjal kilenc oroszslánt hoztak Odesszából a marosvásárhelyi állatkertbe. A mentőakciót az Európai Állatkertek és Akváriumok Szövetsége kezeltette, a Warriors of Wild Life Alapítvány, a román állatkertek szövetsége és a Casa lui Patrocle Egyesület támogatta.

2.

Végtelen történet a barátságról

Egy utazás akkor ér véget, amikor már nincsen ki emlékezzen rá, vagy amikor már úgy elhalványította az idő, hogy nem tartjuk érdekesnek a felidézését.

6.

Maros megyei épületek a szentendrei Skanzenben

Múlt héten nyílt meg a szentendrei Skanzenben a nagyközönség előtt az Erdély épületegyüttes első kiállítási egysége, amely a második ütemben további tizenhét porta megvalósulásával válik teljessé. A tizennégy helyszín közül négy Maros megyei.

10.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- > kontaktlencse-felírás és rendelés
- > ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- > mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- > a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- > kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- > korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- > szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- > új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- > terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Átrendezik a „hadállásokat”?

Mózes Edith

Az utóbbi időben jelentős mozgások észlelhetők a romániai politikában. A pár évvel korábban még az államfő kegyeit élvező, ám nemrég kegyvesztetté vált és párt nélkül maradt elnökök – Dacian Cioloș és Ludovic Orban – a frusztrációjukat levezetendő, szövetséget akarnak létrehozni. Cioloș állítólag körüludvarolja Orbant azzal a nem titkolt céllal, hogy a 2024-es választásokra politikai szövetséget hozzon létre a volt liberális elnök által nemrég alapított párttal.

Ugyan lemondott a Mentsétek Meg Romániát (USR) pártszövetség éléről, mivel nem találta meg a közös hangot a szervezet vezetőségével, de úgy tűnik, nem találta a helyét egyszerű párttagként sem, erről keringenek hírek a párt belső köreiben. Állítólag – talán bosszúvágytól és persze politikai ambícióktól fűtve – az USR szétverését tervezi, és a valamikori PLUS hozzá közel álló tagjaiból új politikai alakulatot szándékszik létrehozni. Állítása szerint azok a problémák, amelyek miatt benyújtotta a lemondását, miután figyelmeztetése süket fülekre talált a párttársai körében, ma is léteznek, továbbra is aktuálisak. Ezért döntött úgy, hogy alapít magának egy új pártot.

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁJUS

26., csütörtök

A Nap kel
5 óra 38 perckor,
lenyugszik
21 óra 1 perckor.
Az év 146. napja,
hátravan 219 nap.

**Isten éltesse!*

Ma FÜLÖP és EVELIN,
holnap HELLA napja.

HELLA: a Heléna és a Helga
német beceneve.

IDŐJÁRÁS

Változékony idő

Hőmérséklet:
max. 24 °C
min. 10 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2022. május 25.

1 EUR	4,9417
1 USD	4,6288
100 HUF	1,2797
1 g ARANY	276,5001

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Sikeres véradási akció Szászrégenben

Május 23-án, hétfőn véradási akciót kezdeményezett Szászrégenben az Our Lifetime Egyesület a Marosvásárhelyi Vértranszfúziós Központtal együtt. Több mint száz személy adott vért. Múlt héten a Sapientia EMTE marosvásárhelyi karának campusában került sor véradási kampányra.

Városmakettet avatnak a Medve-tó születésnapján

A Medve-tó 147. születésnapja alkalmából városmakettet avatnak Szovátán május 26-án 11.30-kor a felújított Petőfi parkban. Fülöp László Zsolt polgármester, valamint Péter Ferenc, a Maros Megyei tanács elnökének köszöntője után fellép a Sírülők néptáncgyűttes és a Tücsökraj zenekar. Az eseményre várják Simion Crețu, a Központi Regionális Fejlesztési Ügynökség igazgatóját, aki a Só útja projekttel kapcsolatosan osztja majd meg a gondolatait. 18 órától díszpolgárvárató ünnepségre kerül sor a polgármesteri hivatal dísztermében, ahol Mester Zoltán, a Bernády Közművelődési Egylet elnöke, Kuti Dénes festőművész és Bacsoni Sándor nyugalmazott református lelképásztor munkásságát díszpolgári címmel ismerik el. A délutáni rendezvényre a helyek száma korlátozott.

Tündökletes világ a Tamási-év keretében

Május 27-én, pénteken este 7 órától az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház kistermében Tündökletes világ címmel Kilyén Ilka és Ritziu Ilka-Krisztina Tamási Aron-összeállítására tekinthető meg Kincses Elemér rendezésében. További előadások: május 28-án és 29-én este 7 órától. A helyek száma korlátozott. Helyfoglalás a 0740-566-454-es telefonszámon.

Segítség! A gyerekek már(is) mini(tini)

Ezzel a címmel tart előadást május 30-án, hétfőn 17.30-tól a marosvásárhelyi Bernády Házban Jacsó Agota, a magyarországi Kapcsolódó Nevelés Egyesület képviselője, az édesanyákat tömörítő Védem Egyesület szervezésében. A témaválasztás közkívánatra a tinédzser–szülő kapcsolat.

Könyvbemutató és kiállítás Marosszentgyörgyön

Május 31-én 19 órakor a marosszentgyörgyi plébánia tanácstermében Magyar Júlia képkiallítását Czírjék Lajos nyitja meg. Baricz Lajos Keresem a Fényt, Áldd meg, Isten és Vándorbölcső című kötetét Nagy Miklós Kund mutatja be. Közreműködnek: Patakí Ágnes, a Kolping Család énekkara, a Jubilate Deo, a Szent György egyházközségi kórus. Bölöni Domokos írását Szántó Edit olvassa fel. Műsorvezető Moldovan Irén.

Hit és Fény tanácskozás

Május 28-án a marosszentgyörgyi plébánia tanácstermében a Hit és Fény vezetősége országos tanácskozást tart. 17 órától Hit és Fény találkozóra kerül sor, amelyen részt vesz a marosvásárhelyi, a nagygyersei és a marosszentgyörgyi közösség.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Szükségmegoldás körvonalazódott

A Bolyai iskolához csatolták a katolikus osztályokat

Mint ismeretes, az Unirea Főgimnáziumba járó diákok szülei és nacionalista szervezetek által indított peres eljárás nyomán a Legfelsőbb Bíróság a marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum megalapítására vonatkozó tanügyminisztériumi rendeletet semmisnek nyilvánította – ami az iskola megszűnését vonta maga után.

Érdeklődésünkre Kallós Zoltán, a közoktatási minisztérium államtitkára megerősítette, hogy a szaktárca elfogadta az ítéletet, ami végleges és megfellebbezhetetlen, legalábbis romániai viszonylatban. A további teendőket a Maros Megyei Tanfelügyelőségre bízta, mivel a beiskolázási tervet illetően a döntés joga eddig is az inspektorátust illette.

A megyei oktatásügy vezetői a két iskola bekegyezésével úgy döntöttek, hogy a katolikus iskola osztályait a Bo-

lyai Farkas Elméleti Líceumhoz csatolják, ahol nem lévén üres osztályterem, székhelyük a régi marad a Mihai Viteazul utcai épületben.

A pedagógusoknak felbontják a munkaszerződését, és a Bolyai iskolával kell új munkaszerződést kössenek. A nyolcadik osztály végzősei a Bolyai fenntartósága alatt írják meg a képességvizsgát, kilencediktől három osztály indul, a teológiai (amelybe már megtörtént a képességvizsga), a természettudomány (angol vagy német idegen nyelv) és hasonlóképpen a társadalomtudomány szakos osztály is. Az előkészítő osztályban, mivel nagyon sok volt a jelentkező, 25-re növelték a gyermekek számát, és a többi osztállyal együtt szintén a Bolyai iskola keretében kezdik, illetve folytatják tanulmányaikat – tájékoztatott Illés Ildikó főtanfelügyelő-helyettes. (bodolai)

Ukrán oroszláncsalád Marosvásárhelyen

Izgalmat okozott az érkezésük

Szerdán délelőtt négy autóból álló konvojval kilenc oroszláncsalád hoztak Odesszából a marosvásárhelyi állatkertbe. A mentőakciót az Európai Állatkertek és Akváriumok Szövetsége közvetítette, a Warriors of Wild Life Alapítvány, a román állatkertek szövetsége és a Casa lui Patrocle Egyesület támogatta. Az oroszláncsalád mintegy három-négy hónapig lesz Marosvásárhelyen, majd az Amerikai Egyesült Államokba kerül egy nagymacska-rezervátumba.

Vajda György

Szánthó János, a marosvásárhelyi állatkert igazgatója elmondta, hogy miután Ukrajnában a háború miatt intenzíven bombázni kezdték Kijevet, Harkovot, Nikolajevet és Odesszát, veszélybe kerültek az említett települések állatkertjei. Először az európai szövetség pénzzel támogatta az állatkerteket, hogy a háború miatti válságban tudják előteremteni az állatok ellátásához szükséges ellátmányt. Amikor erősödtek a bombázások, úgy döntöttek, hogy kiemelik a ragadozókat, hiszen ha ezek kiszabadulnak, veszélyesek lehetnek az emberekre. Először a harkovi állatkertből szállították el a nagyvadakat, most teremtették meg a lehetőséget az odesszai mentésre is. A marosvásárhelyi állatkert eljuttatta a helyszínre, majd az állatokat katonai kísérettel hozták el Marosvásárhelyre.

Egy kicsit kalandosra sikerült a szállításuk, ugyanis valamilyen okiratot a határon felejtettek, és a konvoj egy részének vissza kellett fordulnia, így a járművek különböző időpontban érkeztek meg a marosvásárhelyi állatkertbe. Az első szállítmány valamikor délelőtt 10 órakor haladt át a kapun, és a járművek az előre elkészített helyszínre, a nagymacskaházhoz (hosszú zöld épület) vitték a ketrecek. A teherautóval szállítottakat teljes egészében egy vastag kék vászonnal borították be. A ketrecek lerakásakor a kísérők észrevették, hogy az egyik ketrecet nem megfelelően zárták le, így a benne levő oroszláncsalád sikerült a rács alatt kinyúlnia. Övintézkedés miatt azonnal bezárták az állatkertet. A bent lévőket zárt

helyiségekbe irányították, és a csendőrséget is értesítették, hogy biztosítsa a kinti zónát. Ugyanakkor az állatkert helyszínen levő állatorvosa, dr. Borka Levente – szintén övintézkedésként – altatólővedékkel elkábította az oroszláncsaládot. Az átrakodás ideje alatt mintegy három órán át nem engedték be a látogatókat. A híresztelések ellenére az oroszlán nem menekült el. Az altatólővedék beadása után öt perccel elaludt; a szállítóknak és az állatkert személyzetének sikerült visszahelyezni a ketrecekbe, közben a többieket is egy homlokrakodóval a benti szálláshelyre vitték, majd kiengették őket.

Az igazgató szerint egyelőre a benti helyiség ablaküvegére egy szürke műanyag lemezt helyeztek, hogy a kinti inger ne zavarja az állatokat, ameddig kiheverik a szállítás okozta stresszt. Utána – néhány napon belül – a kinti kifutóban is meg lehet csodálni a menekült ukrán oroszláncsaládot.

Tekintettel arra, hogy nem EU-tagországból érkeztek és az óceánon túlra kell szállítani az állatokat, marosvásárhelyi tartózkodásuk ideje alatt állítják össze a szükséges dokumentációt, amivel majd a végső befogadó helyszínre, egy egyesült államokbeli rezervátumba szállíthatják őket.

– Az európai szövetség azért választotta ideiglenes menedékhelyként a marosvásárhelyit, mert ismert és elismert állatkertről van szó, ahol, ha átmenetileg is, de megfelelő körülményeket tudnak teremteni a nem mindennapi vendégeknek – mondta Szánthó János igazgató.

Fotó: Vajda György

RENDEZVÉNY

Évfordulós esemény a múzeumban

Györkös Mányi Albert festő és zenetanár születésének 100., halálának 29. évfordulója alkalmából a Világok találkozója című eseményre várja az érdeklődőket a Maros Megyei Múzeum. A rendhagyó interaktív találkozást Kocsis Tünde színházpedagógus vezeti május 27-én 18 órai kezdettel a Maros Megyei Múzeum Történelmi és Régészeti

Osztályának székhelyén (Avram Iancu u. 2. – marosvásárhelyi vár). A részvétel ingyenes, de előzetes jelentkezéshez kötött a contact@muzeulmures.ro címen vagy a 0767-063-203 telefonszámon.

Hétvégi előadások az Arielben

A marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház május 27-én, pénteken 9.30 és 11 órától A brémai muzikusok című, 4 éven felülieknek ajánlott előadást viszi színre. Rendező: Vidovszky György. Május 29-én, vasárnap 11 órától pedig a Lúdas Matyi, szintén 4 éven felülieknek ajánlott bábelőadás látható, rendező: Antal Pál.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Béremelésért tüntettek a pedagógusok

Három országos pedagógus-szakszervezet rendezett tüntetést szerdán a bukaresti kormány épülete előtt az öt éve hatályos közalkalmazotti bértörvényben előírányzott, de rendre elnapolt béremelések azonnali bevezetését követelve.

Az ország valamennyi megyéjéből összesereglett több száz szakszervezeti képviselő azt sérelmezte, hogy az egyre növekvő, immár 13,8 százalékos infláció közepette az oktatási alkalmazottak béreinek vásárlóereje nemhogy emelkedett volna, hanem drámai módon csökkent. Cornelia Popa-Stavri, az oktatási szabad szakszervezetek szövetségének főtájkára

szerint a törvényben 2022-re előírányzott közalkalmazotti bérek maradéktalan kifizetése sem fedezné az utóbbi évek együttes pénzromlását.

A szakszervezetek arra panaszkodtak, hogy a januári kétórás figyelmeztető sztrájkjuk óta a kormány nem ült tárgyalóasztalhoz velük, és még csak ütemtervet sem ajánlott a törvényben előírt béremelések bevezetésére.

A pedagógusok felháborító, „burkolt fenyegetésnek” nevezték, hogy béremelések helyett az adóhatóság április végén útmutatót tett közzé arról, hogyan kell a pedagógusoknak adózniuk a korrepetálással szerzett kiegészítő jövedelmük után.

A közalkalmazotti bérek 56 százalékos lépcsőzetes emeléséről hozott törvényt 2017-ben az akkori szociáldemokrata kormánytöbbség. Az ebben előírányzott béremelésekre aztán mégsem volt költségvetési fedezet, ám nem a törvényt módosították, hanem alkalmazását halasztották el.

Az elszabadult energiaárak és a növekvő infláció közepette egymást érik a szakszervezeti megmozdulások az állami szektorban, miután az ideai költségvetés megtervezésekor az államháztartási hiány leszorítása érdekében a kormány elnapolta a korábban tervezett közalkalmazotti béremelések egy részét. (MTI)

Iohannis kihirdette az offshore-törvényt

Klaus Iohannis kihirdette szerdán a fekete-tengeri földgáz kitermeléséhez szükséges törvényt, amelyet múlt héten fogadott el a képviselőház ügydöntő házként.

A jogszabályt korábban a szenátus is megszavazta, amely módosította a korábban elfogadott, úgynevezett offshore-törvényt. A módosításra azért volt szükség, mert a 2018-ban, a szociáldemokrata kormány idején elfogadott törvénnyel elégedetlenek voltak a befektetők, akik jegelték döntésüket a kitermelés elkezdéséről. A 2020. decemberében megtartott parlamenti választások után a román kormánykoalíció

megígérte, hogy módosítani fogja a jogszabályt.

A most hatályba lépő törvény szerint a közvetlen és közvetett adók révén a román állam a kitermelt gázból származó jövedelem 60 százalékát kapja meg, míg a haszon 40 százaléka a befektetőké marad. A jogszabály immár nem kötelezi a befektetőket, hogy a román piacon adják el a gáz jelentős mennyiségét, de előírja, hogy válsághelyzet esetén a román államnak elővásárlási joga van.

Románia arra számít, hogy a fekete-tengeri földgázlelőhelyek kitermelésével öt éven belül energetikai szempontból függetlenné válik. A jogszabály követ-

keztében a nagyobb földgázmennyiséget rejtő mélytengeri Neptun Deep lelőhelytel kapcsolatban a befektetők várhatóan meghozzák a kitermelés elkezdéséről szóló döntést, így 2026 végéig, 2027 elejéig elkezdődhet a földgáz felszínre hozatala. Ott évente 10 milliárd köbmétert terveznek kitermelni. Ennek a lelőhelynek a kitermelési joga az osztrák OMV és a román Romgaz állami vállalat tulajdonában van.

A Fekete-tenger Romániához tartozó térségéből kitermelhető földgáztartalékok meghaladják a 100 milliárd köbmétert. Románia éves fogyasztása 11-12 milliárd köbméter gáz. (MTI)

Szergej Loznyica ukrán rendező az orosz művészek bojkottja ellen emelt szót

Szergej Loznyica ukrán rendező az orosz művészek bojkottja ellen emelt szót az Ukrajna elleni szerinte „pusztító” orosz invázió ellenére a 75. cannes-i fesztiválon.

A világ egyik legjelentősebb filmes találkozóján visszatérő vendégnek számító Szergej Loznyica – a 2014-ben forgatott Maidan és a 2018-as Donyecki történetek rendezője – ezúttal a második világháborúban a szövetségesek által lerombolt német városokról forgatott egy dokumentumfilmet (The Natural History of Destruction), amelyet versenyen kívül mutatnak be.

A rendezőt márciusban kizárta tagjai közül az Ukrán Filmakadémia, mert nem értett egyet az orosz művészek szisztematikus félreállításával. Loznyica szerint „groteszk” kijelenteni, hogy kik a jók, és kik a rosszak.

„Ez a hozzáállás embertelen. Hogyan határozható meg, hogy mi az, hogy orosz? Valakit az útlevele, az állampolgársága miatt tekintünk oroszoknak? Vagy az etnikuma miatt? Ez bizonytalan terep” – fogalmazott a rendező Cannes-ban.

„Határozott meggyőződés, hogy az embereket a megnyilatkozásaik, az egyéni tetteik alapján kell megítélni, nem pedig az útleveleik szerint. Minden egyéni esetet a saját helyén kell kezelni” – tette hozzá.

Szergej Loznyica azért szólalt meg ismét a kérdésben, mert

egy ukrán filmesek valamennyi orosz filmre nemzetközi bojkottot kértek a 75. cannes-i fesztiválon, beleértve Kirill Szerbrennyikov alkotásait. A kormánykritikus orosz rendező legújabb filmje, a Csajkovszkij felesége című történelmi dráma a hivatalos programban versenyez az Arany Pálmaért. Bár az orosz rendező a filmje bemutatóján nyilvánosan elítélte az Ukrajna elleni háborút, többen szóvá tették, hogy az alkotás finanszírozásához Roman Abramovics orosz oligarchától is támogatást kapott.

„Mindig rákérdeznek Roman Abramovics szerepére, aki a filmet finanszírozó egyik alap részvényese. Abramovics nagyon sokat segíti a kortárs művészeti projekteket, a civil szervezeteket. Részt vett az Ukrajna és Oroszország közötti tárgyalásokon is” – mondta az orosz rendező Cannes-ban.

„Teljesen megértem, miért mondják (az ukránok), amit mondanak, hiszen szörnyű helyzetben vannak (...) de az orosz kultúra eltüntetése hatalmas tévedés lenne, és örülök, hogy a cannes-i fesztivál a jó megoldást választotta” – hangsúlyozta Kirill Szerbrennyikov.

A világ egyik legjelentősebb filmes mustrája idén nem fogad orosz delegációt, és nem szeretné, ha az orosz kormányhoz köthető bármilyen hivatalos személy vagy újságíró megjelenne a fesztiválon, amíg az Ukrajna elleni orosz invázió folytatódik. A kitalálás azonban nem vonatkozik a kormánykritikus orosz művészekre. (MTI)

Iskolai lövöldözés a Texas állambeli Uvalde városában

Legalább 18 diák és egy tanár is meghalt egy iskolai lövöldözés során a Texas állambeli Uvalde városában amerikai idő szerint kedden 12 óra előtt – jelentette az amerikai sajtó a Texas állambeli közbiztonsági hivatal tájékoztatására hivatkozva.

Greg Abbot, Texas állam kormányzója korábban elmondta: a feltételezett lövöldöző, akit a 18 éves Salvador Ramosként azonosítottak, szintén meghalt. Az első hírek szerint a helyszínre érkező rendőrök lötték le. A kormányzó beszámolója szerint a feltételezett elkövetőnél „kézi fegyver és puská” is lehetett, amikor tüzet nyitott a San Antonio városától 85 mérföldre nyugatra található uvaldei Robb Általános Iskolában. A republikánus politikus beszámolója szerint két tisztet is megölttek, de – mint fogalmazott – ők valószínűleg életben maradtak.

Hírügynökségi információk szerint a feltételezett elkövető a helyi közösség lakója volt. Uvalde rendőrfőnöke, Pete Arredondo egy sajtótájékoztatót adott, amelyen azt mondta: a fegyveres egyedül követte el tettét. A sérültek számát egyelőre nem határozták meg pontosan, de Arredondo szerint „több sérült is van”. A Robb Általános Iskolában alig 600 diák tanul, és a rendőrfő-

nök elmondása szerint második, harmadik és negyedik osztályos tanulók voltak az intézményben.

A CNN amerikai televíziókan nevűk elhallgatását kérő hatóságai források elmondták, hogy az iskolai lövöldözés feltételezett elkövetője feltehetően lelőtte a nagymamáját is, mielőtt az iskolához ment volna. Roland Gutierrez, Texas állam szenátusának demokrata tagja a hatóságoktól kapott információkra hivatkozva közölte: a nőt helikopterrel szállították San Antoniába, és még életben van.

Az Egyesült Államok történetének legsúlyosabb iskolai lövöldözése csaknem egy évtizede történt, amikor fegyveresek megölték 20 gyereket és 6 felnőttet a Connecticut állambeli Newtownban található Sandy Hook Általános Iskolában. A mostani eset volt Texas állam történetének legsúlyosabb iskolai lövöldözése, amely négy évvel azután történt, hogy egy fegyveres 10 embert megölt a houstoni Santa Fe középiskolában.

A keddi texasi lövöldözés alig több mint egy héttel azután történt, hogy egy fegyveres tüzet nyitott egy szupermarketben a New York állambeli Buffalo városában, és megölt 10 embert. (MTI)

Ország – világ

Nem változik a képességvizsga és az érettségi

A diákok szempontjából idén nem lesznek változások a képességvizsgán és az érettségiben, két megyében azonban elindítanak egy kísérleti projektet a dolgozatok egy új módszerrel történő javításának tesztelésére – jelentette ki szerdán az oktatási miniszter. Sorin Cîmpeanu egy bukaresti eseményen úgy nyilatkozott, az idei képességfelmérőn és érettségiben részt vevő tanulók ugyanazzal a módszerrel vizsgáznak majd, mint az előző években, egy kísérleti projekt keretében azonban Dâmbovița és Călărași megyében tesztelni fognak egy új javítási eljárást. Ennek lényege, hogy a leadott dolgozatokat a vizsgázó jelenlétében beszkenelik, és digitális formában küldik el a két javító tanárnak. (Agerpres)

Megszorítások a minisztériumokban

Nicolae Ciucă miniszterelnök szerdán felkérte a minisztereket, tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a kormánykoalíció döntésének megfelelően 10%-kal csökkentsék a javakra és szolgáltatásokra fordított kiadásokat a tárcáknál. A miniszterelnök a szerdai kormányülés elején mondta ezt minisztereinek, hangsúlyozva, hogy a jelenlegi gazdasági helyzetben ennek meg kell történnie a szolidaritás jegyében minden egyes tárcánál. (Agerpres)

Románia kivonul a két orosz bankból

Elfogadta szerdán a kormány azt a két törvénytervezetet, amellyel kezdeményezik Románia kivonulását a Nemzetközi Beruházási Bankból (NBB), valamint a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bankból (IBEC) – jelentette be a kabinet ülése után Adrian Căciu pénzügyminiszter. A tárcavezető rámutatott, tartják magukat ahhoz a korábbi vállaláshoz, miszerint az ország kivonul a két orosz bankból, álláspontjukat összehangolták a két bank más részvényeseivel, Lengyelországgal, Csehországgal, Szlovákiával és Bulgáriával is. A tervezetek most a parlament elé kerülnek, amely gyorsított eljárással fog dönteni róluk. A parlamenti eljárással párhuzamosan elkezdődnek a kivitulási tárgyalások is, amelyekkel a fő cél, hogy a döntés ne érintse a lakosságot – nyomatékosította a miniszter. (Agerpres)

Nőtt a bankközi hitelkamatláb

A keddi 5,83 százalékról 5,9 százalékra nőtt szerdán a lej alapú hitelek törlesztőrészletét befolyásoló három hónapos bankközi hitelkamatláb (ROBOR) – közölte a Román Nemzeti Bank (BNR). Ennél magasabb ROBOR-szintet 2013. február 12-én jegyeztek, amikor 5,92 százalékon állt a mutató. Az év elején 3,02 százalékon állt a ROBOR. A jelzáloghitelések esetében alkalmazott hat hónapos bankközi hitelkamatláb a keddi 6,03 százalékról 6,06 százalékra, a 12 hónapos ROBOR pedig 6,19 százalékról 6,26 százalékra nőtt szerdán. (Agerpres)

Átrendezik a „hadállásokat”?

(Folytatás az 1. oldalról)

de közben körülnéz a politikai „piacon”, kivel köthetne választási szövetséget, hisz azzal tisztában van, hogy esélye sincs arra, hogy egyedül győzzön a következő választásokon. Erre pedig legkézenfekvőbb Ludovic Orban csoportosulása, a Jobboldal Ereje.

Nincs ebben semmi különös, minden politikus győzni akar a választásokon. Azonban egyesek máris aggodalmuknak adtak hangot, hogy egy ilyen szövetség – amit a kezdeményező nemes egyszerűséggel „reformer pólusként” emleget – nagyon megosztaná a jobboldali választókat, és jelentősen csökkentené mind a PNL, mind az USR esélyeit a 2024-es választásokon.

Az ötlet nem új, tavaly ősszel, miután Orban sértődötten hátra fordított a Liberális Pártnak, az USR elnöke azonnal felvetette az újfajta liberális pólus ötletét, amely formáció választásokat nyerhet.

Nem kezdődött el ugyan még a választási kampány, és addig még sok minden változhat. Ugyanis Cioloș nem csupán Orbannal akar lepaktálni, a még a PNL-ben maradt „jóérzésű” liberálisokat is becserkészte.

Átrendezik tehát a hadállásokat. Nem lesz unalmas a következő kampány sem. Hiszen nem csupán liberálisok vannak a politikai palettán, akiknek belső konfliktusai tovább fognak éleződni, de biztosan teljes mellbedobással fognak hadakozni a szélsőségesek, a szocdemek is minél több helyet szeretnének szerezni a törvényhozásban, és az RMDSZ is át akarja lépni majd a választási küszöböt.

A virágok városában a múlt kötelez

(Folytatás az 1. oldalról)

– Mit tud a múlttól a városi virágtervezés jelenlegi igazgatója?

– A városi virágtervezés első székhelye a Ligetben volt, ahonnan a virágokat lovas szekerekkel vitték ki a város különböző parkjaiba. Ma a Maros Sportklub költözött abba a több mint százéves épületbe, ahol indult a közszolgálat. Utána átköltözött oda, ahol most a mai Tudor negyed van, onnan pedig Meggyesfalvára, a jelenlegi telephelyre. Induláskor 160 személy dolgozott alkalmazotként a virágtervezésben, ezenkívül még 60 idénymunkást is foglalkoztattak. A város abban a szerencsés helyzetben van, hogy a Maros partján, dombok között alakult ki, kellemes környezetben fejlődött. Sokáig elhanyagolt állapotban volt. Feljegyezték, hogy a központja sáros volt. Tulajdonképpen dr. Bernády György idejéről szenteltek nagyobb figyelmet a parkosításnak, a zöldövezetek kialakításának. Ő ültetette a mai Vár sétányon lévő ostorfákat és a vízlelep felé vezető utcába a platánokat. A későbbiekben kialakult a nagyobb zöld felülettel rendelkező Somostető, a Vikendtelep, vagy akár a kommunista időkben elsőként épült November 7. lakónegyed, a Kárpátok sétány, ahol megőrizték a zöldfelületeket és a főteret sem véletlenül nevezték el Rózsák terének. Elismert kertészek határozta meg a város zöldövezet-

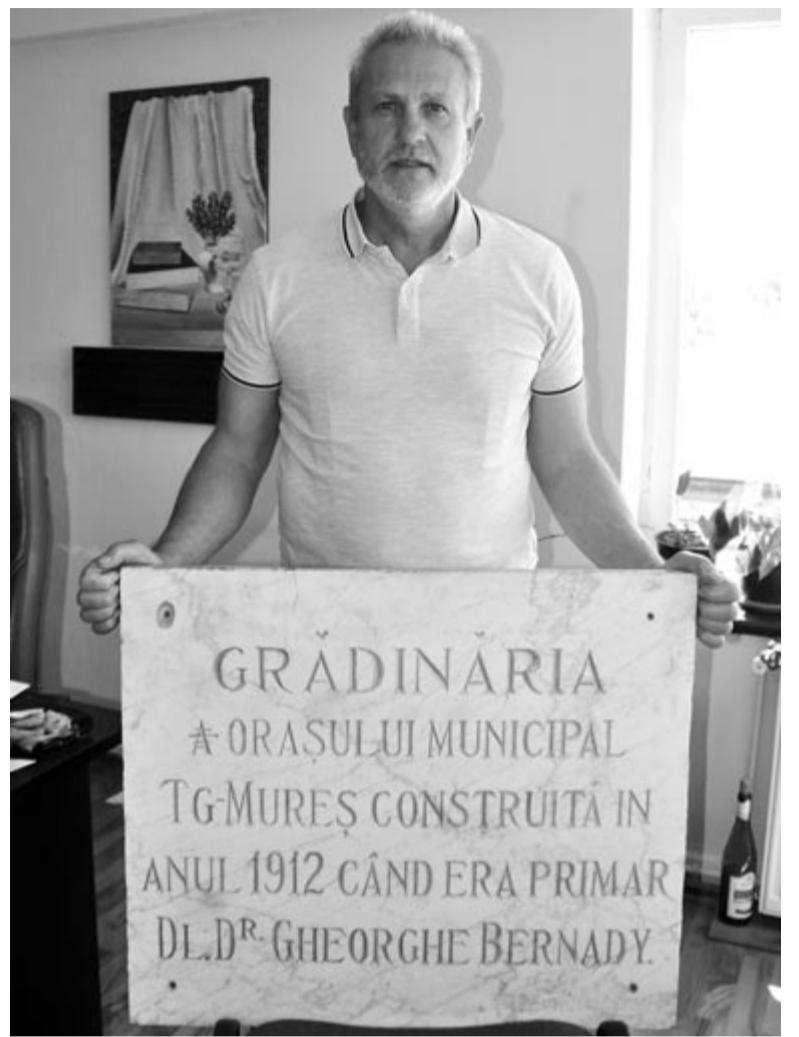
tének, parkjainak arculatát: Patek Gyula, Lázár Attila, Öllerer József, Ferenczi Kálmán, Zolyomi Erzsébet, Mureşan Gheorghe és Kozma Sándor, ezen belül a Rózsák terének összképét többek között Suciú Ioan, Cotárlan Erzsébet és sokan mások alakították ki, gondozták. Sajnos nem maradt sok írásos forrás, így nem igazán tudunk visszatekinteni a múltra.

– Akkor térjünk át beszélgetésünkben a jelenre. A polgármester-váltás előtt a zöldövezetek, parkok karbantartása főleg tavasszal a fakivágás, fakivágás „csataterévé” vált, egyesek véleménye szerint a polgármesteri hivatal alkalmazottai „barbár módra” metszettek és indokolatlanul vágtak ki fákat. Változott-e azóta a helyzet?

– Változott, mert akár személyemmel is előtérbe kerültek a szakmai érvek, ugyanakkor szigorúan követem a jogszabályok betartását. Mindemellett a lakóknak azt is meg kell érteniük, hogy a város fái kiöregednek, harminc, sőt van, ahol több mint hetvenévesek, és ahogy bármilyen más élő szervezet, ezek is megbetegednek és elpusztulnak. A városi zöldterületek alapján a polgármesteri hivatal tulajdonában levő erdőt nem számítva mintegy 80.000 fa van a városban. Ezt képtelenség megfelelően gondozni, hiszen nincs elegendő személyzetünk, felszerelésünk. A virágtervezés mellett hozzánk tartozik a

kutyamenhely gondozása is, és a szolgáltatás átszervezése után a város hőeltakarításáról is mi kell gondoskodjunk. Ahhoz, hogy megfelelően kezeljük a fákat, profi csapatra van szükségünk. Magyarországon már létezik faápoló iskola, ahol kizárólag ezt a szakterületet sajátítják el. A megfelelő kezelés mellett alpin technikát használnak metszéskor. Ehhez pedig fiatalok kellene. Egyelőre a meglévő személyzettel kell dolgozunk. Hogyha hatékonyabb akarjuk tenni ezt a tevékenységet, akkor jó lenne, ha a városvezetés kiszervezné ezt a szolgáltatást. Továbbá bonyolítja a helyzetet az is, hogy a leválás után nincs már egyenes kapcsolatunk, szerződésünk az erdészeti hivatallal, így időbe telik, ameddig bélyegzik a kivágásra ítélt fákat. Azt is tudni kell, hogy a hivatalos eljárás szerint a fakivágást a lakótársulások írásban igényelhetik, ezeket összesítjük, a listát továbbítjuk a Környezetvédelmi Ügynökséghez, ahol megváltoztathatják; továbbá a fakivágást jóvá kell hagyja a polgármesteri hivatal zöldövezeti bizottsága is, majd, amint említettem, csak megbélyegzett fákat lehet kidönteni. Az eljárás alól csak a sürgősségi esetekben van kivétel, pl. szélöntések, vagy amikor az ágak elérnek a villanyvezetéseket, vagy ha balesetkor megsérült a fát. De a sürgősségi kivágást is utólag „elkönyveljük”.

– Az utóbbi időben sokan panaszo-

Dániel Lajos

kodtak arról, hogy a tömbházak körüli zöldövezetekben a fűvet nem kaszálták le, és emiatt is gondozatlanok.

– Amint említettem, a jelenlegi személyzettel nem érünk el mindenhova. A zöldövezeti jegyzék szerint 221 hektárt gondozunk. Mindenekelőtt leginkább a köztereket, parkokat tartjuk karban. A legjobb az lenne, ha a tömbháznegyedek körüli zöldövezetek gondozását átvinnék a lakótársulások, amelyek valamilyen szakcéggel kötött szerződés alapján végeztetnék el a szükséges munkálatokat. Ez esetben mi biztosíthatunk ingyen ültetőanyagot és ugyancsak szerződés alapján komposztálásra elszállíthatjuk a zöldhulladékot. A zöldövezetek tervezésébe be lehetne vonni a Sapia EMTE marosvásárhelyi karának tájépítész szakos hallgatóit is, akik így legalább gyakorlóterepet találnának. A tervek kivitelezésében pedig mi is segíthetünk. Vannak próbálkozások, nemrég egy nem-kormányzati szervezet létesített egy

Miyawaki-kertet a Köztársaság téri parkban. De ezeket a kezdeményezéseket össze kellene hangolni.

– Van-e egységes városi zöldövezet-tervezési terv?

– Sajnos nincs, vagy legalábbis nem tudok róla. Az ideális az lenne, ha bevonnának a tervezésbe. Az a legnagyobb gond, hogy évtizedekig a lakók ültették be fákkal a tömbházak közötti zöldövezeteket, sok helyen – kevés kivétellel – szakszerűtlenül, nem megfelelő növényválassal. Több helyen közelebb kerültek a fák az épületekhez, mint ahogy azt a jogszabály leszögezi, nem beszélve helyenként az esztétikai követelményekről. Mi kizárólag a virágtervezéssel kellene foglalkozzunk, megfelelő szakszemélyzettel és gépesítéssel. Remélem, hogy az átszervezés lehetővé teszi azt, hogy végre a korszerű városrendezési követelményeknek megfelelően gondozzunk a zöldövezeteket. Kevés olyan város van, ahol ez a szolgáltatás több mint 100 éves, így a múlt kötelez!

Fotó: Vajda György

Leltárkészítés

A jó gazda folyton és kényszeresen leltárt készít. Egyesek esküsznek az év végére, mások az őszire, amikor megszámlálják a tavaszi rügyeket, mi lett belőlük a nyár folyamán, mi érett be, mi satnyult el. Aztán vannak a márciusi leltárak, amikor egy egész eltelt esztendőre már valamelyes objektív szubjektív perspektíva nyílik. Szóval az alkalmak tekintetében viszonylag jól állunk.

Én egy idő óta arról készítek számadást, mit nem tettem meg. Mi lehettem volna, de nem lettem. Mi az, amit soha nem akartam, amivé eszem, szívem, izlésem ágában sem kívántam válni. Vagy másként: miről maradtam le. Ez látszólag egy negatív beszámoló, holott – ha jól belegondolok – egy sereg kellemetlenségtől, kényszerűségtől vagy keserűségtől, kiábrándulástól, későn jövő kudarcos felismeréstől szabadultam meg. Néha a nem vállalás a legokosabb megoldás.

Afféle minimálfilozófia. Ilyet az ember a szocializmusban felelősen le nem írhatott, mindjárt rásütötték volna a klasszikus kispolgári gyávaság bélyegét, kigolyózták volna pártból, ha annak tagja lett volna,

még megrovást is kapott volna, és ha nyilvánosan is vállalja a leírtaikat, és macakskodik annak beismerésében, hogy hibás, kátyúba fulladó tévutakra csámborodott el, még kukoricára is térdepeltetik a főtéren. Arra a kukoricára, amit neki kell letörnie az ikszfalvi kollektív gazdaság késő őszig meg nem szedett kukoricatábláján önkénytelen, hazafiatlan munkában, neki kell lemorzsolnia és rátérdepelnie ennen akaratából, bűnbánati dalokat dúdolva...

Például soha nem akartam gépész, csillagász, traktoros és esztergályos, úrhajós és falugazda lenni. Nincs hozzá tehetségem, nem fülik hozzá a fogam és elmém, nem látom benne meg a mások által könnyen felfedezhető kéjt, izgalmat, büszkeséget, vágyat és élethabzást. Pedig lehettem volna, ha odafigyellek harmadikban a matekre, ha ötödikben ügyesebben állok oda satupadhoz, és örömmel ragadom meg a reszelőt, ha elmegyek az IRA-nak nevezett gépkocsijavító művekben (nem az ír köztársasági hadsereg kaszárnyája – a tévedések kizárása végett jegyzem meg sietve) kanyarfürőért, amiért

elküldött Bandzsa Bubi mester elvtárs. Nem fűtött a vágy, hogy súlytalanságban lebegjek, hiszen az végeredményben a világ legbecsapósabb fogyókúrája! És a Földet kívülről látni nem akkora élvezet, mint közelről látni a Loire menti kastélyokat vagy a Zambézi vízességét. Ezeket a helyeket ui. még nem jártam. De nem kizárt, hogy egyszer eljutok oda.

Nem kívántam katona lenni, há-

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

borúba menni, haditudósító lenni, nem szerettem az egyenruhákat és az egyennyakkendőket, a jelvényeket csak gyűjteményben. Ellógtam a felvonulásokról, ha tehettem, így megspóroltam magamnak néhány tribün előtti fölösleges integetést, ugyanígy azokat, akiket emígyen tombolva (!) ünnepeltünk, hamarosan leváltották, megbuktak, kiderült, hogy szektáriánusok, zsarnokok, vétettek a proletáretika és a francia négyes lépései ellen, loptak, csaltak, szakmányban hazudtak, elestek a belső pártharcok frontján, és börtönből nézegetik a

rácsok között a szabad eget a rehabilitációig.

Lemaradtam az okorról, az egyiptomi fáraók temetéséről, a Sztálinét is csak fényképen láttam, nem voltam ott március tizenötödikén, nem fértem be a Pilvax kávéházba, és nem voltam ott a bűnpesti nép esernyője alatt, amikor Egressy Gábor elszavalta Sándorunk helyett, de Sándorunk költeményét a Nemzeti Múzeum lépcsőjén. Nem lehettem jelen azon a parlamenti ülésen, amikor Jókai Mór beszélt, és nem hallgathattam sűrű szivarfüstben Mikszáth Kálmán anekdotáit, kerek tréfáit. Szerencsére nem kaptam útlevelet, így nem jutottam el Párizsba, nem fértem volna fel a trianoni menetrendszerű járatra, hiányoztam Bernády György polgármesteri, majd főispáni beiktatásáról. Sajnálom, hogy nem voltam abban a helyzetben, korban és nem részesültem abban a szerencsében, hogy felszabadulhatok – itt mindenki képzelve el azt a XX. századi felszabadulást, amit igazán annak tart –, ennyi relativitás megengedhető.

Lemaradtam az özönvízről, a világ teremtéséről, lemaradtam az első villamos, első gőzhajó, első

mozdony próbaútjáról. Nem láthatam Lincolnt, Washington, Churchill, Ferenc Józsefet, Erzsébet királynőt, Löw Imanuelt és Semmelweis Ignácot, Theodor Herzlt. A képeslap, a penicillin és a tbc elleneszerének feltalálóját. Nem találkoztam Houdinivel, Rodolfoval, József Attilával, Atyval, Vörösmartyval, bár nem tudom, mit is mondhattam volna nekik, amire felfigyelnek. A mutatónyra koncentráltak. El voltak foglalva koruk ezernyi bajával.

Nem vezettem soha gépkocsit, motorbiciklit, országot, miniállamot, üzletet, műtétet, nyomozást. Még nem ültem soha városi rolteren, és nem vettem frész idő hiányában a Tour de France-on. Ja, és mindig vágytam egy olyan BMX kerékpárra, amit soha nem vettem szüleim, mert akkoriban még fel sem volt találva, aztán meg mindig másra kellett a pénz. (Az engem sajnálók és hivatalos lesajnálók, kérem, kíméljenek.)

Nem lettem inkvizítor, börtön- és/vagy lágerparancsnok (szerencsére fogoly sem), náci és egyéb pokolfajzat. Ezeket egyáltalán nem sajnálom. Csak annyit mondhatok, mint az Ótestamentom főszereplője: Vagyok, aki vagyok.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Jó és rossz hírek a memóriáról (2.)*

Miben jobbak az öregek?

Sokan félnek memóriájuk romlása miatt. A romlás azonban lehet időleges, és azokat lehet tenni is ellene. És az öregedéssel sem feltétlen romlik, hanem megváltozik. Tudományos vizsgálatok igazolják, hogy vannak olyan kognitív funkciók, amelyek a kor előrehaladtával javulnak.

A neurológusok hosszú évekig úgy gondolták, hogy az öregedés minden szempontból rossz. „A kutatók számára a felnőttkor unalmas volt, hiszen a kognitív fejlődés nagyjából 18 éves korban véget ér, öregkorban pedig jön a hanyatlás – és kész” – mondja dr. Joshua Hartshorne, a Bostoni Egyetem Pszichológia és Idegtudományok Intézetének adjunktusa. Ám a képalkotó eljárások és a kórszövetten fejlődésével, valamint az online vizsgálatok elterjedésével, amelyekkel olyan nagy mintákat lehet elérni, amelyek korábban elképzelhetetlenek voltak, a kutatók kezdik elvetni a régi elméleteket. „Számos jel utal arra, hogy ennél sokkal bonyolultabb dolgok történnek az agyunkkal egész életünkben” – állítja Hartshorne. Kiderült például, hogy vannak olyan kognitív képességek, amelyek az idő előrehaladtával javulnak, és fontos, hogy ezzel tisztában legyünk – mondja dr. Elizabeth Kensinger, a Bostoni Egyetem Pszichológia és Idegtudományok Intézetének professzora. A negatív sztereotípiák miatt ugyanis hajlamosak vagyunk alábecsülni az idős emberek szellemi képességeit.

Az alábbiakban hét olyan dolgot sorolunk fel, amiben az öregek jobbak, mint a fiatalok.

Látják a fától az erdőt

Míg a fiatalok agya a részletek megfigyelésében jó, addig az idős agy jobban látja a nagy egészet. „Az információ feldolgozása eltörlődik egy elvontabb megközelítés felé” – állítja Kensinger. Ez részben a hippokampusznak (szerk. megj.: a nagyagy egy része) köszönhető, amely egy ún. mintázat-kiegészítési folyamat segítségével képessé tesz minket arra, hogy a hasonló emlékképeket összegezzük, és ezáltal egyre hatékonyabban tudjuk felismerni az egyediben az általánost. Ha az agyunk a hasonló tapasztalatokat egy csoportba rendezi, akkor jobban ki tudja szűrni belőlük a lényegyet, vagyis értelmet tud adni nekik. Képzelnünk el például egy olyan esetet, amikor egy kanyargós úton vezetés közben hirtelen bevág elénk valaki. Lehet, hogy egy tinédzser ilyenkor elsősorban az autó márkájára figyelne, mi azonban felnőtt fejjel valószínűbb, hogy az incidenst összekötnénk egy emlékképpel, amelyben hasonló veszélyt éltünk át ugyanezen a helyen, és ez arra intene minket, hogy az adott útszakaszon különösen óvatosan vezessünk. „Ez a mintázat-kiegészítés segít abban, hogy korábbi tapasztalatainkat alkalmazni tudjuk a jelen helyzetben” – mondja Kensinger. „Tulajdonképpen ezt hívjuk bölcsességnek” – teszi hozzá.

Jobban megértenek másokat

A kutatók az *érzelemfelismerés* kifejezést használják annak leírására, hogy képesek vagyunk megérteni más emberek érzéseit. Hogy kiderítsék, hogyan működik ez a képesség különböző korú embereknél, Hartshorne és kollégái végeztek egy online kutatást, amelyben a résztvevőknek emberi szemekről készült fényképeket mutattak, és arra kérték őket, próbálják azonosítani a bennük tükröződő érzéseket. Kiderült, hogy az érzelemfelismerési képesség később éri el a csúcstát, mint más kognitív képességek, és még bőven 60 év fölött is magas szintű marad. „Az érzelmeket felismerni nehéz dolog” – mondja Hartshorne. „Nyilván ez az oka, hogy az említett képességünk csak idősebb korunkra fejlődik ki teljesen, miután eltöltöttünk pár évtizedet ezen a Földön.”

Kitartóbbak

„Azt hiszem, sokan érezzük úgy, hogy ahogy öregszünk, egyre kevésbé tudunk egy dologra fókuszálni, hiszen annyi minden van körülöttünk, amire figyelniünk kellene” – mondja dr. Laura Germine, a McLean Kórház neurológusa és a Harvard Orvostudományi Egyetem Pszichiátriai Intézetének adjunktusa. Csakhogy a kutatások nem ezt mutatják. Egy tízezer fő bevonásával végzett 2015-ös vizsgálatban – amelyben a vizsgálati személyek életkora 10 és 70 év között volt – Germine és munkatársai azt találták, hogy a középkorú emberek tudtak a leghosszabb ideig egy dologra

koncentrálni. Ez az agy fehérállományának, illetve a prefrontális kéregnek erre az életkorra jellemző változásaival függhet össze. De akármi is az oka, a pontos fókuszálás nemcsak abban segít, hogy el tudjuk végezni a feladatainkat, hanem más kognitív funkciókra, például a memóriára és a tanulásra is pozitív hatással van.

Az agyuk idővel rugalmasabbá, ellenállóbbá válik

A neurológusok szerint az agy különböző területei hálózatokba vannak kapcsolva, és csak mostanában kezdenek rájönni, hogy életünk során ezek a hálózatok egyre jobban tudnak alkalmazkodni a változásokhoz. „Ha a hálózatok belül valamelyik agyterület működése leáll, akkor ezt ellensúlyozandó a többi agyterület aktivitása fokozódik” – magyarázza Mirnova E. Ceide pszichiáter, az öregedő agyat tanulmányozó New York-i Montefiore–Einstein Központ társigazgatója. A Duke Egyetem és a Nemzeti Mentális Egészségügyi Intézet munkatársai a jelenségre bizonyítékot is találtak egy 2017-es vizsgálatban, amelynek során a kutatók mágneses impulzusokat használtak 60-as, illetve 70-es éveikben járó személyek agyának manipulálására, és azt tapasztalták, hogy amikor csökkentették az emlékek feldolgozásáért felelős agyterület aktivitását, az agy más területeket mozgósított ennek kompenzálására.

Jobban ki tudják fejezni magukat

Az 1970-es években, illetve az annál korábban végzett vizsgálatokból úgy tűnt, hogy az ember szókincse, illetve a kristályos intelligenciájának (a tanulás során megszerzett készségeinek és képességeinek) más aspektusai a 40-es éveikben vannak a csúcson, attól fogva lassan elindulnak lefelé. Hartshorne és kollégái azonban egy 2015-ben a *Psychological Science*-ben megjelent tanulmányukban, amely egy internetes vizsgálat eredményét foglalja össze, ennek éppen az ellenkezőjét állítják: „Mi azt tapasztaltuk, hogy az ember szókincse még a 70-es éveikben is képes bővülni.”

Hajlamosabbak a jó oldalát látni a dolgoknak

Fiatal korban az agyunk inkább a negatív információkra érzékeny, mondja Germine, de ez később szerencsére megváltozik. „Ahogy korosodunk, egyre jobban figyelünk a pozitív dolgokra, és ez jót tesz a mentális egészségünknek” – magyarázza. És valóban, a kutatások szerint az idősebb emberek hajlamosabbak a dolgok naposabb oldalát meglátni. Kensinger társ szerző volt egy olyan vizsgálatban, ahol azt nézték meg, hogyan reagáltak fiatal, illetve idős felnőttek a *bostoni maratonon* történt bombatámadásra. A vizsgálat eredményét 2018-ban a *Psychology and Aging*-ben publikálták, és az derült ki belőle, hogy az idősebb felnőttek ebből az egészéből nemcsak a pusztítást és a halált vették észre, hanem azt is, hogy milyen rengeteg támogatást nyújtott a közösség az áldozatoknak, és milyen sok ember viselkedett hősiiesen.

Sok szempontból előnyösebb a helyzetük

Az idősebb agyunk alkalmassá tesz minket arra, hogy a hátralevő életünket céltudatosabban éljük. „Számos dolog játszik ebben szerepet” – mondja Germine. „Több tudás és tapasztalat áll rendelkezésünkre, fejlettebb az érzelmi intelligenciánk, vannak pozitív előítéleteink, hajlamosak vagyunk értelmes célokat kitűzni, a kevésbé értelmesekről pedig lemondani.” Ha a kutatók csak az úgynevezett folyékony intelligenciát, például a memóriát és a gondolkodás sebességét vizsgálják, akkor úgy tűnhet, mintha a fiatal agy jobban működne, teszi hozzá. „Csakhogy az agyunk életünk végéig képes alkalmazkodni, és minél idősebbek vagyunk, annál inkább arra az életre specializálódott, amit választottunk magunknak. És ez nagyon nagy dolog.”

* Linda Melone és Kimberly Hiss egyesült államokbeli egészségügyi szakújságírók írásából *Czárán Judit* fordította magyarra, az írás *Szendi Gábor Tények és tévhitek* című honlapján jelent meg.

Majomhimlő

Romániát még nem érinti

Május elején az Európai Unió több országában is felütötte a fejét a majomhimlő (monkeypox – MPX), bár korábban Közép- és Nyugat-Afrikában fordult elő. A betegség, amely bárányhimlőhöz hasonló, de csúnyább kiütésekkel jelentkezik, az állatokról (majom, mókus, patkány...) terjedt át az emberre. Nincs külön gyógyszere, a fertőzött személy magától gyógyul, a betegség ritkán válik súlyossá, de százból egy esetben előfordulhat. Megelőzésére a fekete himlő elleni oltást lehetne használni, ami 85 százalékos védeltséget eredményez. Mivel ezt a betegséget felszámolták, a ma 40-50 évesek már nem kaptak himlő elleni védőoltást.

Az Országos Közegészségügyi Intézet (INSP) részletes tájékoztatása szerint Európában a majomhimlő főleg meleg és biszexuális férfiaknál fordult elő, de bárkire áterjedhet a beteg személlyel való közvetlen érintkezés nyomán. A vírus a sérült bőrfelületen, a légzőszerveken, a szemén, szájon, a beteg személy testnedveivel való érintkezés útján kerül be a szerve-

zetbe. A majomhimlő lappangási ideje 6-13 nap. A betegeket által használt tárgyak is nagyon fertőznek. A beteg ágyneműje például hónapokon át, ezért fertőtleníteni kell, akárcsak a törülközőt, ha nincs mód egyszer használatos törülközőt biztosítani. A helyiséget, a tárgyakat is fertőtleníteni kell.

A majomhimlő tünetei a test minden részén vagy valamelyik testrészen, gyakran a nemi szervek

Fotó: Vajda György

környékén, de esetenként a szájban, a fejen, a szem körül megjelenő hólyagok, amihez láz, torokfájás, a nyirokmirigyek duzzanata társulhat. A tünetek 14-21 nap múlva maguktól elmúlnak, a hólyagokat viszont nem szabad elkaparni. Amíg a kiütések tartanak, a beteget el kell különíteni, mert nagyon fertőző. Akik közvetlen kapcsolatba kerültek a fertőzött személlyel, 21 napig nem adhatnak vért, szervet átültetésre. Az egészségügyi személyzetnek pedig az előírt védőfelszerelést kell használnia.

Folyamatban van annak meghatározása, hogy hol volt a fertőzés forrása, és milyen események idézték elő az elterjedését – olvasható az Egészségügyi Világszervezet adatai alapján készült közleményben.

*

Romániában még egyetlen majomhimlős személyt sem diagnosztizáltak. A rádăuți-i városi kórház infektológus szakorvosát pedig, aki azt állította, hogy páciensei az első majomhimlős személyek Romániában, elmeegógyintézetbe zárták.

Újra Bangladesben

Közel száz operációt végeztek

Csaknem száz sikeres műtétet végeztek Bangladesben tíz nap alatt a Cselekvés és a Kiszolgáltatottakért Alapítvány magyar orvosai, emellett 150 embert vizsgáltak meg az esetleges későbbi beavatkozások céljából – közölte az alapítvány kedden az MTI-vel.

Az alapítvány közleménye szerint a 12 fős magyar önkéntes csapat főleg fejlődési rendellenességgel született gyermekeken és égési sérülteken tudott azonnali és helybeni ellátással segíteni az északnyugat-bangladesi Sirajganjban.

A Cselekvés és a Kiszolgáltatottakért Alapítvány 2010 óta szervez rendszeres plasztikai és helyreállító sebészeti missziókat Bangladesbe. A mostani alkalommal az ország egyik legszegényebb részében élők számára biztosította életminőségük jelentős javulását egyszerűbb és egészen összetett műtéteik elvégzésével – olvasható.

Mint írták, a május 22-én lezárult misszió során minden eddiginél újabb technikákat sikerült alkalmazni a fejlődési rendellenességek és az égési sérülések műtéti kezelésében. A sikeresen megoperált páciensek jelentős része 18 év alatti volt: a legfiatalabb közülük egy 11 hónapos csecsemő, akit kézfejlődési rendellenesség miatt kellett megműteni, a legidősebb pedig egy 65 éves férfi, aki sérvműtétre szorult.

A közlemény szerint az alapítvány önkéntes pszichológusa két napot töltött az alapítvány önkéntes orvosai által 2019 augusztusában szétválasztott, fejüknél összenőve született – idén hatéves – bangladesi származású családjában, felmérendő a gyermekek állapotát és szükségleteit, melyek figyelembevételével sikeresen megszervezték a gyermekek további rehabilitációját.

Az alapítvány 12 fős csapata is meglátogatta Rabeyát és Rukayát, akik szülővárosukban, Pabnában élnek a családjukkal – írták.

A nagy titok

Végtelen történet a barátságról

„Én Peruba gyógyulni mentem. Lelkileg.

Személy szerint sokat készültem az útra. Még sosem jártam Európán kívül, nem volt hálózatom, se bankom, se útlevelem. Oda-vissza tudtam a napi útleírásunkat, és stopperrel mértem az időt hálózatom összerakásánál, hisz tudtam, nem lesznek óráim erre hajnalban. Tegyem hozzá, hogy egy perc tíz másodperc lett a rekord.

Aztán eljött a nap. Egy barátnőm vitt ki a reptérre, elbúcsúztunk, és egyedül maradtam. Tudván, hogy nem ismerek senkit, idegen lesz mindenki, közeledtem az ellenőrző kapuhoz, és rám tört egy félelemérzet és egy hang: mit keresek én itt? Biztos kell ez nekem? Nem vagyok normális... Majd átléptem a kaput, és egy olyan társasággal ismerkedhettem meg az út során, amilyent álmomban sem gondoltam.

Köszönöm Zsombinak, hogy mindezt leírva, időálló nyomot hagyva, a kezembe foghatom e könyvet. Ami több mint könyv nekem, nekünk. Mert akár öt vagy tíz év múlva, ha kezünkbe vesszük, mindannyiunknak egy gyógyszer lesz. Nekem valóban az volt az utazás. És köszönöm az összes útitársamnak is, mert nekik köszönhető, hogy e gyógyszer hatott” – írja Révész Betti, az útitárs, aki részt vett a segesvári bemutatón is.

Az ő levelével kezdem ezt a beszámolót, amely a barátságról szól. És részben megcáfolja azt a közgondolkodásba befészkelődött tévhitet, hogy jó barátságokat csak fiatalok lehet kötni. A világutazó gyógyszerész, Veress Zsombor példája ellentmond ennek.

Május 7-én a segesvári Gaudeamus Alapítvány művelődési termében a napimádó inkább titokzatos, emlékekkel teli földjéről, a dél-amerikai Peruról szóló kötetét ajánlotta a több településről

érkezett és a helybeli közönség figyelmébe. Minden várakozást fölülmúlva, zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel a terem. Bevezetőként Veress Kincső énekelt, majd fergeteges küküllőmenti táncsal teremtett jó hangulatot a Kikerics néptáncgyűttes, amelyet anyagilag és lelkiileg is támogat a könyv szerzője. Hogy a közönség ne felejtse el, hogy valódi szakmája a gyógyszerészet, Veress Csenge Forbáth Sándornak a távoli kontinensekre tett utazásról álmódó patikusról szóló versét mondta el.

Jakabházi Béla magyar szakos tanár pedig tanulságos és már-már költői szép részleteken keresztül mutatta be, miből derül ki, hogy egy erdélyi magyar keresztyén, családos, természetbarát férfi a könyv szerzője. Felvezető gondolatai után a szerző testvére, Veress László református lelkész minden részletre kiterő, nem szokványos kérdéseire hallottunk érdekes válaszokat.

A találkozó különlegességét számomra a gazdag úti élmények mellett, amelyekről Veress Zsombor segítségével már beszámoltunk lapunk hasábjain, az adta, hogy a 23 útitárs közül 13-an vállalták (a németek számára hosszú) utat, és eljöttek Segesvárra, hogy részt vegyenek a könyv bemutatóján. Mert két és fél évvel azt követően,

hogy a világ egyik legszebb túraútvonalát megtéve eljutottak a Nap városába, az úti élmények mellett olyan baráti kapcsolat szövődött közöttük, amely azóta is tart, és időnként újra meg újra összehozza a volt útitársakat. Ezenkívül Zsombornak köszönhetően szereplőivé váltak egy adatokban, részletekben gazdag remek könyvnek, amelyet bármikor fellapozva az úti élmények már újra felidézhetők, és nem hullnak ki az emlékezetből.

Forbáth Sándor

A patikus

Naphosszat a patikus áll a tóra mellett,
Apró, fényes, rézszínű súlyokat emelget,
Ujjait fűrészteti kenőcsben és porban,
Feje fölött tégelyek andalognak sorban.

Bennük füvek, gyökerek, moszatok és algák,
Amelyek a képzelet paripáit hajtják.
Afrika és Ázsia, hegy és völgy és tenger,
Almódó a patikus tágra nyitott szemmel.

Jó volna most élni ott, ahol ezek nőnek,
Szagolni virágait távoli mezőknek.
Vagy utazni nagy hajón új világok táján,
Nem (Segesváron) hervadni el, sokak közt is árván.

Naphosszat a patikus áll a tóra mellett,
Apró, fényes, rézszínű súlyokat emelget.
Bennük füvek, gyökerek billegnek a tálon
Élet, illat, szerelem, valóság és álmom.

A könyvben már olvashatunk a Peruból való hazatérésük utáni első találkozásról: „Fülig érő mosolyok, baráti ölelések, örömkönyvek, egymással be nem telő pillantások. Hihetetlennek tűnik, hogy két hónappal a világ másik oldalán megejtett nagy utazásunk után a csapat csaknem teljes létszámban találkozik a fővárosi sörözőben. Megrendítő, már-már valóságos, mert úgy érzem, hogy időben és térben még mindig Cuzcóban vagyunk, az utolsó vacsorán, ahol elköszönünk egymástól, mert tudjuk, hogy utunk végéhez értünk. De

nem, most nem a cuczói étteremben vagyunk, nem Peruban járunk, hanem csak kurta gyaloglásnyira a »zavaros és nagy Dunától« ... Van olyan közöttünk, aki a szomszéd utcából érkezett a találkozóra, és olyanok is akadnak, akik repülőre ültek, hogy időzónát, határokat és sok száz kilométert áthidalva ott lehessenek az összejövetelen. Korábban el sem tudtam volna képzelni, hogy egy társasutazás résztvevői, akik idegenekként, egymásról mit sem tudva – megkockázatom: némi előítélettel – érkeznek az utazás kiindulópontjára, úgy megkedveljék egymást az út alatt, hogy felmerüljön az újratalálkozás gondolata. Az előfordul, hogy egy csoportban kialakulnak rövidebb-hosszabb ideig tartó barátságok, szimpátiák, de ez most más, mert a csapat egy emberként vesz részt a Betti által megszervezett »légyotton«. Mintha csak azért gyűltünk volna össze ösztönösen, hogy azokat a csodálatos együtt töltött heteket meghosszabbítsuk, fellelevenítve az emlékeket, emberileg halhatatlanná téve a pillanatokat” – számolt be Veress Zsombor az út utáni első budapesti találkozóról.

Mivel Peruban gyakran jegyzelt, túratársai tudták, hogy beszámolót ír az útról, de abban nem voltak biztosak, hogy a könyv el is készül – vallották be utólag. Fel sem merült, hogy valaki visszautasítaná, sokkal inkább megtiszteltetésnek vették, hogy név szerint is szerepeljenek a nagy kalandról szóló kötetben.

Túratársai közül a csapat legfiatalabb tagja, „a páratlan olvasottságáról és műveltségéről” bizonyosságot tévő Cs. Szilvi olvasta el az első között a könyvet. Véle-

Csoportkép a segesvári várban

ményét pedig meg is írta: „Nagyon sok szépirodalmat olvasok, és kortárs irodalmat is, de most először érzek szeretetet, miközben olvasok. A sorokban és a sorok között. Egészem hihetetlen élmény! Nagyon köszönöm!”

A jelenlévők közül néhány túratársat a könyvbemutató után faggattam.

– Miért jöttek el Segesvárra?
– Zsombor hívott, hogy találkozzunk itt is, mert nálunk, Kecelen volt már egy találkozó, Budapesten kettő, itt pedig részt veszünk a könyv bemutatóján, megismerjük a családját, a helybeliket, és közben világot látunk – hangzott el az első válasz Évától.

– Mi nem vagyunk nagy utazók, nekünk csak egy alkalomhoz, a harmincéves kapcsolatunk megünnepléséhez kötődött a perui út, és közben csodáltuk a többieket, hogy milyen korábbi élményekről számoltak be – mondta Hatvani Szilvia, aki párjával együtt érkezett Segesvárra.

Majd elhangzott, hogy meglátogatták Nagyszeben, jártak a Fogarasi-havasokban, megnézték Segesvárt, a keresdi kastélyt...

– Nem csalódtunk, nagyon kedvesek az emberek, és meg tudjuk erősíteni, amit a könyvben Zsombor leírt, azt, hogy kiváló a csapat. Őt nagyon szeretjük, a stílusa lenyűgöző. A családját is nagyon kedvesen fogadott, és másik erdélyi túratársunkkal, Salat Csabával együtt kitétték a lelküket is, hogy jól teljen az ittlétünk. Sajnáljuk, hogy vége van, és holnap haza kell menni, de már tervezzük a következő helyszíneket – számolt be a tiszaujvárosi Böszöri Mónika, akiről a könyvből tudjuk, hogy nem szereti, ha fényképezik.

– Nagyon jól érzem magam Segesváron, még sohasem jártam ennyire mélyen Erdélyben. Számomra nagyon nagy csoda ez a környék, a magyarság, a szász építészlet, a táj, egészen meg vagyok hatódva. Valamennyi kontinenst bejártam, egyszer-kétszer voltam a Partiumban, de most tanulom Erdélyt. Vállalkozó vagyok, a 800 kilométeres kék gyalogtúrára készülök, ami Írott-kőtől Hollóházig tart. Az idén megjártam Sri Lankát, hazaveztettem a lakókocsit Spanyolországból, voltunk üzleti úton Olaszországban. De jó itt Erdélyben, bánom, hogy csak négy

nap volt, viszont megtöltöttük tartalommal – mondta jókedvűen Liphay-Nagy Tamás. Veress Zsombor kedvesen ír róla, született komédiásnak nevezi a budapesti világotutazót, akinek elég volt kitérnie a száját, a csoport tagjai már dőltek a nevetéstől.

Minden csoporttársáról van egy kedves szava. Érdeklődését Peru és az inka ösvény iránt dr. Salat Csaba marosvásárhelyi orvos, üzletember csigázta fel, aki korábban nagylelkű adománnyal segítette a segesvári magyar szórványkollégiumot. A szegedi idegsebész orvosprofesszor, Pali emberként is kiváló, mosolygós, de szigorú, anatómus adjunktus feleségével, Andival együtt. Az erdélyi származású szájszabóval, Lacival mindig akadt közös téma, gyógyszerész feleségével, Katival „a szakmai tárgyakkal tudtak elmélyülni”. Köztük volt a világtjáró Lukrécia, a szeretetre méltó Edina, a kávé nélkül is mosolygó Andi, Anna, akinek volt ereje felmondani kiszípolozó vezetői állásából, a szívós, jó kedélyű Éva, János, a közzgazdász, a jóézésű, szerény Roland, a profi néptáncos Attila, az Erdélyt szerető Csaba, a két gyermeket nevelő házaspár, Péter és Csilla. És mindenekelőtt Négyesi Miklós, a jóképű, atlétatermetű, arisztokratikus kisugárzású, kiváló, profi csoportvezető, a hegymászás szerelmese, aki kezdettől önmérsékletre intette a csoport tagjait, valamint arra, hogy a kölcsönös tiszteletnek mindent fölül kell írnia.

Befejezésésképpen ismét a szerzőt idézem: „Egy utazás akkor ér véget, amikor már nincsen ki emlékezzen rá, vagy amikor már úgy elhalványította az idő, hogy nem tartjuk érdekesnek a felidézését. Bennem életem összes utazása elevenen él, mert mindeniket csodának, Isten ajándékának tartom. Ajándékok az úton szerzett szellemi, lelki és testi élmények, de ajándék az is, ha új és rendkívüli embereket ismer meg. Mert az új dolgok felfedezésének öröme csakis úgy teljesedhet ki, ha azt már útközben megoszthatjuk társainkkal, együtt örvendezve. Minél tovább él bennünk egy utazás, annál hosszabbá válik, és annál inkább meghatározza létünket. Ha sohasem felejthetjük el, soha nem lesz vége.

Egy ilyen történet a perui: azaz végtelen.”

Bodolai Gyöngyi

A perui hegyek között

Tavaszi-nyári stílus- és színdivat (2.)

2. Színdivat

Miután megismertük az idei tavaszi-nyári szezon főbb stílusirányzatait, nézzük meg, melyek lesznek az idén az új divatszínek.

Casoni Szálasi Ibolya

Első helyen a *púderrózsaszín* áll, mely újabban a fehéret hivatott helyettesíteni. Ha egy ilyen színű kosztümnadrághoz aranyos szandált viselünk, így öltözve esti eseményre vagy akár esküvőre is mehetünk.

Nappalra egy púderrózsaszín pamuttrikóhoz viseljük rövid szárú, magas derekú farmersortot, kerek táskát és mokaszin cipőt.

Bármilyen *fekete* ruhadarabbal vagy kiegészítővel mindig biztosra mehetünk, legyen az kis fekete ruha, egy fekete nadrág vagy motorosdzseki, egy fekete táská vagy egy fekete napszemüveg. Ezek az alapdarabok nem hiányozhatnak egyetlen hölgy ruhatarából sem, mert immár klasszikusnak számítanak, és sohasem mennek ki a divatból.

Idén válasszunk erőteljes, szép térfogatú darabokat, pl. bő fekete nadrágokat, vagy széles vállú trencset (bő szabású felöltő), majd ezeket társítsuk fekete, testhez álló ruhákkal. Annak ellenére, hogy könnyű a viseletük, nyáron

ne öltözzünk csak feketébe, mert túl meleget fog tartani. Ha mindenképpen ragaszkodunk hozzá nagy melegben is, egy fekete rövidnadrág meg fogja menteni a helyzetet.

A *sárga* inspiráló szín, mely hangsúlyosan van jelen az idei tavaszi-nyári szezon ruhadarabjain. A napfényes, de ugyanakkor nyugtató hatású sárgának érdekes tulajdonsága van, és pedig az, hogy optikailag „megpuhítja” az erőteljes anyagokat, mint a bőr, lélekkel tölti be a tweed-szővetet, „elektromos” aurával veszi körül az átlátszó kelméket.

A napsárga mellett a *sápadt sárga* is divatos, és főleg nyárra ajánlott.

Ha nyárra ilyen színű midiruhát, túlméretezett pulóvert vagy kezeslábast választunk, biztosan divatosak leszünk.

A *narancssárga* és minden változata szintén nagyon kedvelt idén nyáron, de főleg a világos változat, mivel kiemeli a szépen leburnult bőrt.

A pasztellszínek közül említsük meg a *bézszt*, a *nude*-ot (bőrszínű) és a *lilát*, melyeket szívesen fogadunk a téli egyhangúság után.

Az idei tavaszi-nyári színdivat egyik érdekessége a *monokromatikus (egyszínű)* megjelenés.

Régebb, ha nem volt semmi ötletünk, hogy mit vegyünk fel, egyszerűen feketébe öltöztünk tetőtől talpig.

Idén a divattervezők – a feketét helyettesítendő – egy új, sokkal hatásosabb trükköt ajánlanak, és pedig azt, hogy bármilyen szint választunk, minden ruhadarabunknak azonos színűnek kell lennie.

Válasszunk *pasztell árnyalatú* darabokat, vagy éppenséggel az aktuális divatszínekből, mint sárga, fekete, viola vagy narancssárga.

Ebben az esetben még a kiegészítőknek és a fehéreneműnek (amennyiben látszik) is azonos színűnek kell lennie.

A minimalista egyszínű változat több mint egy irányzat, ez egy biztos választás.

Ilyen a *fehér monokromatikus öltözet*, mely azt jelenti, hogy minden felvett darab fehér, és ez kiterjedhet akár a kiegészítőkre is. A 2022-es nyárra ez egy lezser, túlméretezett, enyhén sportos esztétikával ajánlott.

Bizonyos színek jobban érvényesülnek *színtömbök* formájában, tehát egy olyan társításban, más semlegesebb színek mellett, amelyben ezek a színek a többletet jelentik, uralják a megjelenést. Ilyenek a *babarózsaszín*, a *mandarin*, a *levendulakék* vagy egy erősebb, *optimista* színfolt, amelyek tulajdonképpen egy-egy magas szintű stílusgyakorlatot képeznek ebben az évszakban.

Egynyári öröm – a malária és a rák ellensége

Szépen zöldellnek az *illatos egynyári öröm* (*Artemisia annua*) palánták *dr. Dán József* nyugalmazott jeddi állatorvos kertjében. Többször is beszámoltunk arról, hogy a gyógynövény segített daganatos betegeknek a gyógyulásban, amint azt a visszajelzések az elmúlt évek során igazolták. A tapasztalat mellett tudományos kutatások bizonyítják a növény jótékony hatását. Hatóanyaga, az artemisinin a malária ellenszere, aminek felfedezéséért Ju-ju Tu kínai farmakológus asszonyt orvostudományi Nobel-díjjal tüntették ki.

Már korábbi írásainkban beszámoltunk arról, hogy az artemisinin a maláriával fertőzött, magas vasigényű fiatal sejtekben programozott sejtihalált indít be, és egy peroxidációs folyamat során elpusztítja őket. Ha a daganatsejtek vastartalma is magas, amit külső vasbevitellel lehet fokozni, az egynyári öröm hatóanyaga megöli a daganatos sejteket, sőt hatni tud a központi idegrendszerben előforduló fertőzésekre is, és emésztési problémákban is segít. 250 körüli összetevőjéből, ellentétben a többi örömfajtával, az illatos öröm nem tartalmaz egyetlen mérgező hatóanyagot sem.

Aki úgy gondolja, hogy kipróbálja a növény gyógyító hatását, mehet a palántákért, és tanácsokat is kaphat a növény gondozásáról és felhasználásáról. Akinek nincsen kertje, annak Dán József helyet, öntözési lehetőséget biztosít, hogy a növényeket felnevelje.

Elérhetősége: tel. 0744-870-490.

(b.)

A Málnássy László Gombászegyesület küldetése

A gombafajták ismertetése

Az élénksárga, nagy méretű gévagombától a ritka bocskorosgombáig újra változatos felhovatallal mutatkozott be május 14-én, a civil szervezetek vásárán a marosvásárhelyi Málnássy László Gombászegyesület. Erdők, mezők gombavilágát állították ki standjukon, és meséltek lelkesen azokról a gombafajtákról, amelyekből inycsiklandó étel készül, az enyhe mérgezési tüneteket okozókról és azokról, amelyek elfogyasztása végzetes kimenetelű lehet.

Az egyesület tagjainak célja a gombamérgezés megelőzése érdekében átadni a megszerzett tudást és tapasztalatokat az érdeklődőknek, megtanítani az embereknek az alapvető minimális ismereteket annak érdekében, hogy gombászás közben felismerjék, melyik gomba mérgező, mit ne szedjenek le, és melyik fogyasztható. *Varga Kálmán*, a Málnássy László Gombász-

egyesület elnöke beszélgetésünk kezdetén leszögezte, hogy a mérgező gombafajtákból kevesebb van, ezért ha felismerjük őket, el lehet kerülni a sokszor halálos kimenetelű gombamérgezést. Igyekeztek a legváltozatosabb felhozatal kiállítását a megyeszékhely főterén felállított standjukon, gondosan felcímkézve, hogy az érdeklődők megtapogassák, megszagolják vagy akár megízlelhessék a környéken megtalálható idénygombákat. A címkéken zöld színnel jelölték a fogyasztható gombafajtákat, sárgával azokat, amelyek hatása nem mérgező, de fogyasztásra alkalmatlanok, és pirossal a mérgező gombafajtákat. A frissen szedett gombafajták mellett szárított gombából készült fűszerporokkal is ismerkedhettünk, amelyek ételek ízesítésére alkalmasak.

Varga Kálmán elnök kérdéseinkre válaszolva az egyesület megalakulásának a kezdetéről mesélt, amely 1991/92-re nyúlik vissza,

1996-ban már közös gombászturnákat szerveztek. Az egyesület létrehozását Málnássy László alapozta meg, ő volt egyike azoknak a szakembereknek, akik komolyan foglalkoztak a gombatanál, a mikológiával. Az egyesület elnöke 2004-ben az apa nyomdokaiban haladó Málnássy András lett, és 2009-ben a sepsiszentgyörgyi László Kálmán Gombászegyesület leányfiókjaként jegyezték be a marosvásárhelyi gombászegyesületet. Amint nőtt a gombászást kedvelő tagok létszáma, kilenc alapító tag (közülük sajnos öten már elhunytak) úgy döntött, hogy külön jogi személyiségként jegyeztetik be a marosvásárhelyi gombászegyesületet.

Csak azt szedni, amit ismerünk!

A gombamérgezésről nem áll rendelkezésünkre statisztikai adat, tény, hogy éveken keresztül gombászidényben gyakran haltak meg gombamérgezésben. Mára valamelyest sikerült az embereket a járható útra

vezetni, nem gyakoriak a halálos gombamérgezésekről szóló hírek. A vadon termő gombák ellenőrzése kapcsán megtudtuk, hogy Marosvásárhelyen 2018-ig tizenkét diplomás szakellenőr volt, de a helyi hatóság nem élt a lehetőséggel, hogy a tudásukat a lakosság szolgálatába állítsa. Azóta a szakellenőrök közül egyesek elhunytak,

mások elköltöztek, utánpótlás nincs, mivel a fiatalok nem érdeklődnek a mikológia tudományágra iránt.

– *Milyen kérdésekkel fordulnak önökhöz a látogatók a hasonló bemutatkozások alkalmával?*

– *Vannak olyan téveszmék, miszerint eső idején a mérgező (Folytatás a 8. oldalon)*

Fotó: Szer Pálosy Piroska

Az asztrológus gondolatai

Tóth Sándor

Mottó: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”

Kedves Olvasók!
Idén május 21-től június 21-ig tartózkodik a Nap az Ikrek jegyében. Eljutottunk a tavasz utolsó állomásához. Elpakolhatjuk a melegebb ruháinkat, és szép lassan megtervezhetjük a nyaralásunkat. A napalok növekednek, és az éjszakák percei fogyatkoznak, de úgy néz ki, hogy a külső fény kevésnek bizonyul ahhoz, hogy felülkerekedjék a világ belső sötétségén.

Az Ikrek szülött a higanyember. Elméjének kíváncsisága határtalan. Egy örök megismerési üzemanyag hajtja cselekvésének motorját. Mindenről tudni akar, ami a közvetlen környezetében és a nagyvilágban történik. Információraktárában sok esetben zűrzavar és rendezetlenség uralkodik, mert az elmélyülésre és rendszerezésre nem jut ideje. Általános tudás versus szaktudás. Nem mindegy, hogy ismerem vagy tudom. Az Ikrek ember intellektuálisan nyitott, gyors észjárású, azonnal alkalmazkodik ahhoz az élethelyzethez, amibe belekerül. Könnyen túljár mások eszén. Mindent megmagyaráz, frappánsan, lebilincselően érvel. A kérdés az lesz, hogy megszerzett tudását, informáltságát mire használja. A jó kereskedő elhitheti, hogy mindenki jól jár, aki vele üzletel. A rossz kereskedő a pillanatnyi busás haszon oltárán föláldozza jó hírét „szép tisztességét”. Az Ikrek az első kapcsolati jegy, és azt tanítja, hogy az emberek egymás kölcsönhatásában képesek tanulni, fejlődni, önmagukat meghaladva jobbá válni. A legmagasabb szintű Ikrek-feladat a hitelesség. Ha meg kellene határozni, hogy ez mit jelent, akkor úgy fogalmaz-

hatunk, hogy azt mondom, amit gondolok, és azt teszem, amit mondok. Tehát a hitelesség nem más, mint a gondolat valós kimondása utáni igaz cselekedet. A probléma ott kezdődik, hogy az átlagember sokféle gondolattal eljátszozdik, aztán kiválasztja azt, amelyik a mindenkori érdekének megfelel, akár azon az áron is, hogy nem tartja azt helyesnek. Az egó kormányozta érdek, hasznosság kedvez a megengedő, de nem igaz gondolatok esetleges győzelmének. A teremtő gondolat kimondása mintegy megpecsételi verbálisan a döntést. A döntés megszűli a cselekvést, de előtte még mindig van esély korrigálni, ha a tettek következményeitől való félelem mint visszacsatolás elnyomja, megszünteti vagy felülírja az előző gondolati, verbális döntést. Néha a cselekedetek közben foganhat meg egy elengedő gondolat, mely felülbírálja és megakadályozza egy tett befejezését. A tévedéseinknek tulajdonképpen az egónk vágyai és félelmei közötti örökös csapongás az oka. Mert vagy nagyon vágyunk valamire, és ez elhomályosítja, elaltatja a tisztánlátásunkat, vagy valamit azért nem teszünk meg, mert félünk a következményektől. Természetesen ez utóbbi is lehet

egy illúzióakadály, mely akár egy előrevívő cselekedetet is meggátolhat. Egy arab mondás szerint az ember a tévedések gyermeke. „Tévedni emberi dolog”, szoktuk elbagatellizálni, ha valami nem jól sült el. Annyit hadd fűzzünk hozzá ehhez a Seneca által megfogalmazott bölcsességhez, hogy van folytatása is, ez pedig így hangzik: „De a tévedésben benne maradni esztelenség.” Azt mondják, hogy az okos ember mások kárából tanul. Jómagam kevés ilyen emberrel találkoztam. Sokkal gyakoribb volt az olyan, aki még a saját kárából sem tanult. Ezek a hibaismétlő típusok. Aki becsapható, annak sokszor sodor az útjába szélhámost a szél. A fősvény embernek kell valaki, aki segít elkölneni a pénzt. Ilyen értelemben még a tolvaj is tanítómester, aki hozzásegít a pénzenergia gyorsabb áramoltatásához.

Az információk elferdítése által a közvélemény, tehát az írástudó emberiség univerzális lebutítása zajlik. Hátterhatalmi sötét játszmának vagyunk szemtanúi: a nagy világnarratívák által a félelemkeltés, a gyengítés és végső soron az emberiség megkritikálása a cél. A migráció, a klímahisztéria és a világvágy után itt a háború. Mind az embervesztés, mind a gazdasági következmények pusztító hatása félelmetes. A nyugati szankciós politika ránk nézve egy lassú öngyilkossággal ér fel. A vézna embernek kevés az esélye a nehézsúlyú bokszbajnok ellen. A totális adósrabszolgának világa épül a szemünk láttára. Európa gazdasági csődjé az állampolgárokon fog csattanni. Az a kérdés, hogy maradt-e még bennünk annyi túlélelő ösztön, hogy megfordítsuk ezt az irracionális felé sodródó tehetetlenségi erőt? Ha nem, akkor a következmények horrorfilmje forgatókönyvének megírását Önökre bízom.

Vigyázzanak magukra és egymásra!

Véleményeiket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com e-mail-címre.

A gombafajták ismertetése

(Folytatás a 7. oldalról)

gombáról a vízcepp az ehető gombára hullva azt is mérgezővé teszi, de ez tévedés. Sokszor telefonon érdeklődnek, leírják vagy átküldik a fotót, erre azt szoktuk mondani, hogy képről tányérba nem azonosítunk gombát. Amit ismer a természetjáró, azt szedje le, amit nem, azt hagyja ott. De ne rúgja fel, mert ha szétrúgja a spórát, az az egyes gombafajtáknál jó, a mérgező gombák esetében azonban nem.

– Maros megyében, illetve környékünkön milyen mérgező gombákkal találkozhatunk ebben az időszakban?

– Miféleképpen tavasszal a pókhálós gombák, a pap-papagombák, a kertekben elterjedő susulyka okozhat enyhe mérgezési tüneteket. A hatásuk 20 perctől 3 órán belül jelentkezik, és időben orvosi beavatkozásra kerülhet sor. A gyilkos galóca elfogyasztása rendkívül veszélyes, mivel jóval hosszabb idő alatt – 6 órától akár 36 óra is eltelhet – jelentkeznek a mérgezési tünetek. Annyi idő alatt a mérgezőanyag már felszívódott a sejtekben, és súlyos vese- és májkárosodást, halált is okozhat.

(Folytatjuk június 9-i Harmónia-mellékletünkben)

Fotó: Nagy Tibor

1.		EGYSZERŰ SZÉN-HIDROGÉN (GÁZ)	IZOMKÖTŐ ERRE A HELYRE TESZ	HÁROM (OLASZ)	... DEREK (SZÍNÉSZNŐ)	RÓMAI SZERELEM-ISTEN	ÁSVÁNYI FÜSZER TIPOR	IDEGEN NŐI NÉV (AUG. 26.)	FÉLIG SZABAD!	GALLY	ÓKORI Kelta nép	IDŐS (RÓV.) SPANYOL KÖLTŐ (BLAS DE)	ENIVALÓ (RÉG., IROD.)	BÉRLET (ANGOL FN.)	HABZÓ ITAL (NÉP.)
Leonardo da Vinci figyelmeztetését idézzük a rejtvény fősoraiban		A													T
	...MC'BAIN (KRIMIÍRÓ)		AZ ÓRÓK VÁROS KNOCK OUT (RÓV.)				INGEREL PETŐFI VERSE					PLÁNUM HON			
	KUGLI NŐSTÉNY MADÁR				FOCIS (ZOLTÁN) NŐI NÉV V. AUTÓPÁLYA					SZABAD, LÉTEZHET ETHELE EREDETE					EGYEI ÁZSIAI ÁLLAM
2.	O	NÉMET ALAJOS	SZÉLESRE NYITÓ ÉRINTENI TILOS		HIVATALI MUNKAHELY ÜNNEPI ÖLTÖNY				A HELYÉRE TESZ AZ AARE FR. NEVE						SZINTÉN LECSAPÓDÓ LÉGI NEDVESÉG
	BAKA			LYUKAS FÉM! ÚJ-ZÉLANDI ALAGÚT		FRANCIA RT. ÁSVÁNYI FÜSZER		FÉLATOM! KORALL-ZÁTONY			F. BAUM VÁRAZSLÓJA PÁRATLAN SZAG!			HA NÉZ (CSEND-BENI) MOST VAN	
	KENŐ-ANYAG TÉRBELI MŰALKOTÁS		ÖREG KERTI ZÖLDSEG				ÓRÓMAI HÁZI ISTENEK ...KEDVŰ V. AZ APAM					... TADÉ (ZENEGRÓF) TIPOR			
			KÁRTYALÉLET OKUL				DOLGOZIK A MOZDONY HŐDÍTŐ... (ANDERSEN N.)					SZERVES VEGY. CSOP. SKÁLA KEZDETE			
	ÖNTELT		ERKÖLCSTAN LYUKAS SÁLI			LENGYEL VÁROS TOVA					JÓTÉKONYKODIK TÉLI SPORT		NÉMET ÍRÓ (KARL) SZITA		
	AZ ARZÉN VEGYJELE IGEKÉPZŐ		ERŐS (NÉMET) FELÉNK			ATTILA NÉV-VÁLTOZATA BIKAVÉR VÁROSA					SZAPORÍTÓ SEJT PÓTMAMA				EZTI LELŐ
		OLASZ EX-KIRÁLYNŐ BORÍTÓ TEXTÍLIA			SOKÁIG TART SZÓLAM, FRÁZIS				CSONTHÉJAS GYÜMÖLCS CINKOSAN SEGÍT			AZON A HELYEN IGEN (OLASZ)			SÚRÚ BOKROS TERÜLET
	ULRIK INDUL!		Q NAGY KAZAH TÓ		KILOGRAMM (RÓV.) SÓVÁROG		ÜRES SZÁLI IDŐ (ANGOL)		MAGAS NÖVÉNY FR. ÍRÓ (PIERRE)		SORS! SKANDINÁV FŐVÁROS			VERCSOPORT HELYSÉG (MÉNESE HÍRES)	
	NÉMET VÁROS		RÉGÉSZ ÓRÓME ... BUSZ (DICSFÉNY)				BOLTI ÁRUS SZAJÁT NYIT					...SVEVO (OLASZ ÍRÓ) JAPÁN VALLÁS			
	YPRES MÁSIK NEVE			KÉNES VASÉRC SZOLMIZÁCIÓS HANG			TALJÁN A RUBIDIUM VEGYJELE					MEGSZÉGYENIT LATIN CSONT			
	A VAS VEGYJELE	BUENOS ... (ARG. FÖV.) SPANYOL AUTÓJEL				NŐI NÉV (JUL. 29.) LUXEMBURG AUTÓJELE					OROSZLÁN-NÉV FÉLTŐI			...MARSJI (EREDJI) ÁSÍTÓ HANG	
	L.N.J.														É

Május 19-i rejtvényünk megfejtése: **A paráznság olyan fertelmes bűn, amit mindenki szeretne elkövetni.**

Női vízilabda: a kupában is maradtak az erőviszonyok

A női vízilabda Románia-kupa küzdelmeit a bajnokság lezárása utánra időzítette a sportági szövetség, helyszíniként pedig egy olyan városba vittek az egyetlen körmérkőzéses körből álló tornát, ahol jelenleg nincs vízilabdacsapat, viszont van működő uszoda (Marosvásárhelyel ellentétben, itt ugyanis van uszoda, már egy éve, csak éppen nem működik).

A Foksányban rendezett tornán ugyanaz a sorrend alakult ki, mint a bajnokságban. A Marosvásárhelyi CSM mindhárom találkozóját elvesztette a bukaresti ellenfelekkel szemben, a Dinamóval viszont két negyedben is döntetlent ért el, mi több, kezdetben 2-0-ra vezetett is.

Eredményjelző

Női vízilabda Románia-kupa, ötödik torna:

* Bukaresti Rapid – Marosvásárhelyi CSM 32-10 (9-3, 7-4, 10-1, 6-2)

Gólszerzők: Kovács 5, Csifó 5.

* Bukaresti Steaua – Marosvásárhelyi CSM 29-3 (5-1, 8-0, 9-1, 7-1)

Gólszerzők: Orza, Mureșan, Kovács.

* Bukaresti Dinamo – Marosvásárhelyi CSM 16-8 (3-3, 4-0, 5-1, 4-4)

Gólszerzők: Orza 4, Kovács 2, Csifó 2.

* Továbbá: Rapid – Dinamo 9-6, Steaua – Dinamo 10-5, Steaua – Rapid 10-9.

A kupa végeredménye: 1. Steaua 9 pont, 2. Rapid 6, 3. Dinamo 3, 4. Marosvásárhely 0.

Európai focikörkép

* *Angol Premier Liga, 18. forduló:* Aston Villa – Burnley 1-1; 27. forduló: Chelsea – Leicester 1-1; 33. forduló: Everton – Crystal Palace 3-2; 38. forduló: Arsenal – Everton 5-1, Brentford – Leeds United 1-2, Brighton & Hove Albion – West Ham United 3-1, Burnley – Newcastle United 1-2, Chelsea – Watford 2-1, Crystal Palace – Manchester United 1-0, Leicester – Southampton 4-1, Liverpool – Wolverhampton 3-1, Manchester City – Aston Villa 3-2, Norwich – Tottenham 0-5.

A bajnokság végeredménye: 1. Manchester City 93 pont, 2. Liverpool 92, 3. Chelsea 74, 4. Tottenham 71, 5. Arsenal 69, 6. Manchester United 58, 7. West Ham United 56, 8. Leicester 52, 9. Brighton & Hove Albion 51, 10. Wolverhampton 51, 11. Newcastle United 49, 12. Crystal Palace 48, 13. Brentford 46, 14. Aston Villa 45, 15. Southampton 40, 16. Everton 39, 17. Leeds United 38, 18. Burnley 35, 19. Watford 23, 20. Norwich 22.

* *La Liga, 38. forduló:* Osasuna – Mallorca 0-2, Alavés – Cádiz 0-1, FC Barcelona – Villarreal 0-2, Elche – Getafe 3-1, Granada – Espanyol 0-0, Sevilla – Athletic Bilbao 1-0, Valencia – Celta Vigo 2-0, Rayo Vallecano – Levante 2-4, Real Madrid – Betis 0-0, Real Sociedad – Atlético Madrid 1-2.

A bajnokság végeredménye: 1. Real Madrid 86 pont, 2. FC Barcelona 73, 3. Atlético Madrid 71, 4. Sevilla 70, 5. Betis 65, 6. Real Sociedad 62, 7. Villarreal 59, 8. Athletic Bilbao 55, 9. Valencia 48, 10. Osasuna 47, 11. Celta Vigo 46, 12. Rayo Vallecano 42, 13. Elche 42, 14. Espanyol 42, 15. Getafe 39, 16. Cádiz 39, 17. Mallorca 39, 18. Granada 38, 19. Levante 35, 20. Alavés 31.

* *Olasz Serie A, 38. forduló:* Fiorentina – Juventus 2-0, Atalanta – Empoli 0-1, Genoa – Bologna 0-1, Torino – AS Roma 0-3, Venezia – Cagliari 0-0, Inter – Sampdoria 3-0, Lazio – Hellas Verona 3-3, Sassuolo – AC Milan 0-3, Spezia – Napoli 0-3, Salernitana – Udinese 0-4.

A bajnokság végeredménye: 1. AC Milan 86 pont, 2. Inter 84, 3. Napoli 79, 4. Juventus 70, 5. Lazio 64, 6. AS Roma 63, 7. Fiorentina 62, 8. Atalanta 59, 9. Hellas Verona 53, 10. Torino 50, 11. Sassuolo 50, 12. Udinese 47, 13. Bologna 46, 14. Empoli 41, 15. Sampdoria 36, 16. Spezia 36, 17. Salernitana 31, 18. Cagliari 30, 19. Genoa 28, 20. Venezia 27.

* *Francia Ligue 1, 38. forduló:* Clermont – Lyon 1-2, Lorient – Troyes 1-1, Nantes – St. Etienne 1-1, Olympique Marseille – Strasbourg 4-0, Lille – Stade Rennes 2-2, Paris St. Germain – Metz 5-0, Lens – AS Monaco 2-2, Angers – Montpellier HSC 2-0, Brest – Bordeaux 2-4, Reims – Nice 2-3.

A bajnokság végeredménye: 1. Paris St. Germain 86 pont, 2. Olympique Marseille 71, 3. AS Monaco 69, 4. Stade Rennes 66, 5. Nice 66, 6. Strasbourg 63, 7. Lens 62, 8. Lyon 61, 9. Nantes 55, 10. Lille 55, 11. Brest 48, 12. Reims 46, 13. Montpellier HSC 43, 14. Angers 41, 15. Troyes 38, 16. Lorient 36, 17. Clermont 36, 18. St. Etienne 32, 19. Metz 31, 20. Bordeaux 31.

Elmarad a trónfosztás a női 1. ligában?

Döntetlent csikart ki a Ladies Resicabányán, a Banat Girls otthonában, és ezzel megakadályozta, hogy ellenfele megelőzze a rangsorban: az alsóházban így továbbra is a harmadik, összesítésben a 9. helyen áll a marosvásárhelyi együttes az utolsó forduló előtt, amikor azonban az alsóház magasan legjobb csapatát, az Aradi Piros Securityt fogadja, Resicabánya pedig mindeközben a sereghajtó Târgoviștehoz látogat...

A forduló legfontosabb mérkőzését Temesváron játszották, ahol a Borgóprundi Heniunak győznie kellett volna ahhoz, hogy megmaradjon a rangsor élén, azonban a bronzérem várományosa, a Temesvári Poli kikaparta a gesztenyét a bajnok Kolozsvári Olimpiának. Azzal, hogy legyőzte a Borgóprundot, megnyitotta az utat a Kolozsvári Olimpia számára, hogy zsinórban a 12. bajnoki címet szerezzék meg. A Szamos-parti együttes várhatóan nem

Eredményjelző

Női labdarúgó 1. liga, felsőház, 9. forduló: CSM Alexandria – Székelyudvarhelyi Vasas Femina 6-1, Temesvári Politehnica – Borgóprundi Heniu 2-1, Bukaresti Fair Play – Kolozsvári Olimpia 0-11; *alsóház, 9. forduló:* Resicabányai Banat Girls – Marosvásárhelyi Ladies 3-3, Galaci Universitatea – CSS Târgoviște 6-0, Aradi Piros Security – Nagybányai FF 6-0. *Elmaradt mérkőzésen:* Nagybányai FF – Resicabányai Banat Girls 1-0.

hagyja veszni a lehetőséget, hiszen az utolsó fordulóban hazai pályán fogadja a temesváriakat, és egy pontra van szüksége, hogy ismét bajnoki aranyat ünnepelhesen.

Vagy lehet mégis meglepetés?

Már csak a döntő torna van hátra

Bálint Zsombor

Véget ért az alapszakasz a kosárlabda 1. ligában, így már csak a döntő torna van hátra, amelyet június 3-5. között Marosvásárhelyen, a ligeti sportszarnokban rendeznek. Az utolsó héten regisztrált eredmények már nem változtattak a végső sorrendben, a Marosvásárhelyi CSM végzett az első helyen, így joggal formált jogot arra, hogy a döntő tornát megrendezhesse. Ellenfelei a bukaresti Știința és Laguna, valamint a Nagyszebeni CSU II lesznek.

A kiírás szerint az első két helyezett jut fel az élvonalba az ösztől, azaz, tekintve, hogy a nagyszebenieknek nincs feljutási joga, a másik háromból csak az egyik marad le a Nemzeti Ligáról.

A marosvásárhelyi döntő tornán a mérkőzéseket naponta délután 5 órától és este fél nyolctól játsszák, a CSM minden esetben a második találkozón lép pályára. Pénteken a Nagyszebeni CSU II, szombaton a Laguna, vasárnap pedig a Știința lesz az ellenfele, és ha minden a papírforma szerint alakul, akkor ezen a meccsen már semmi nem múlik, hiszen a feljutás már nem, csak a tornagyőzelem lesz a tét.

A marosvásárhelyi csapat teljes létszámában készül a döntő tornára, amelyen nem is lehet más célkitűzése, mint háromból három győzelem. Mint megtudtuk, az együttes tagjai egészségesek, mindössze ketten – Șolopa és Szilveszter – küszködnek kisebb problémákkal, ám ők is játékra készen állnak majd, amikor kell.

Eredményjelző

Kosárlabda 1. liga, 22. forduló: Bukaresti Ulisse – Bukaresti CNAV Eagles 63:75, Bukaresti Știința – Kolozsvári CSU 97:61, Nagyszebeni CSU II – Jászvásári Politehnica 77:54, Nagyvárad CSM CSU II – Bukaresti Laguna 61:80, Brassói Ralph – CSU Craiova 69:78.

Elmaradt mérkőzésen: Jászvásári Politehnica – Nagyvárad CSM CSU II 76:69, Jászvásári Politehnica – Nagyszebeni CSU II 72:103, Nagyvárad CSM CSU II – Jászvásári Politehnica 85:68, Brassói Ralph – Kolozsvári U 65:74, Nagyszebeni CSU II – CSU Craiova 71:52.

Marosvásárhelyen szerezheti meg a feljutási jogot a CSM

Fotó: a városi sportklub közösségi oldala

Győzelemmel zárta az idényt az Arena

Bálint Zsombor

Az utolsó előtti fordulóból néhány nappal előbbre hozott mérkőzésen, Székelyudvarhelyen nyert az Arena női kézilabdacsapata az A osztály B csoportjában. Tekintve, hogy az utolsó fordulóban szabadnapos lesz, ez volt a marosvásárhelyi klubnak az idényzáró mérkőzése is.

Noha hiányos kerettel utazott a székelyföldi városba (mint ahogy az utóbbi időszakban gyakorlatilag minden mérkőzésre), mindössze egyetlen mezőnyjátékos-cserével, az Arena az esélyesebbnek számított, a Hargita ugyanis egyetlen meccset sem nyert az idény során. Ezt az esélyt végül győzelemre váltotta, noha az ellenfél sokáig keményen kapaszkodott. Az első félidő végéig legfeljebb egy-két gól volt a különbség, a házigazdák is vezettek adott pillanatban, és csak a szünet előtt közvetlenül szerzett háromgólos előnyt az Arena. A folytatásban is szoros maradt a meccs, míg 23-24-es állásnál a marosvásárhelyiek zsinórban három gólt szereztek, és ezzel eldöntötték a találkozót.

Hús számításba vett mérkőzésből (két további összecsapást megnyert a csapat, ezek eredményeit utóbb azonban törölték az ellenfelek visszalépése miatt) az Arena öt alkalommal győzött (egyszer játék nélkül), 13-szor vesztett (egyszer szintén játék nélkül), kétszer pedig döntetlentre játszott, és szinte biztosan a 8. helyen végez a 11 csapatos mezőnyben.

Jegyzőkönyv

Női kézilabda A osztály, B csoport, 25. forduló: Székelyudvarhelyi Hargita KK – Marosvásárhelyi Arena 33-38 (13-16) Székelyudvarhely, városi sportszarnok. Vezette: Corina Badea (Ploiești), Sándor Barbara (Brassó).

Hargita KK: Nedelcu, Sánduly – Miklós F. 11 gól, Miklós E. 9, Lukács 5, Gergely 4, Marton K. 3, Kosza 1, Szőke, Dénes, Marton A., Györgypál.

Arena: Szasz, Both – Sír 12, Oprîș 8, Moldován 5, Dina 5, Țifui 4, Roșca 3, Mureșan 1.

Eredményjelző

Női kézilabda A osztály, B csoport, 25. forduló: Nagyvárad CSM – Resicabányai CSU 36-27, Székelyudvarhelyi Hargita KK – Marosvásárhelyi Arena 33-38. A Zsilvásárhelyi CSM – Beszterce-Naszódi Gloria 2018 II, CNE Rm. Vâlcea – Temesvári Universitatea és Nagybányai CNOPJ – Kolozsvári CSU mérkőzést tegnap, lapzárta után rendezték.

Elmaradt mérkőzésen: Székelyudvarhelyi Hargita KK – Kolozsvári CSU 17-38, CNE Rm. Vâlcea – Tordai Liviu Rebreanu Főgimnázium 32-27, Tordai Liviu Rebreanu Főgimnázium – Székelyudvarhelyi Hargita KK 34-20.

A marosvásárhelyi Barbarossa Samba Group Karneváli hangulatteremtők

Marosvásárhelyen a civil szervezetek XIX. vásárán szombaton, május 14-én a riói karnevál hangulatát idézte és a szolidaritási menetet is végigkísérte a Barbarossa Samba Group ütőegyüttes. A Marosvásárhelyi Népművészeti Iskola ütőzenekarának irányítóját az együttes megalakulásáról, a képzési lehetőségről, illetve a tömegrendezvényeken betöltött szerepükről kérdeztük.

Fotó: Nagy Tibor

Sabin Porosnicu, az együttes vezetője érdeklődésünkre elmondta, hogy a marosvásárhelyi Barbarossa Samba Group ütőegyüttes tagja a bukaresti, hasonló nevet viselő együttesnek, amelyet nyolc éve Moldovan Mircea Felix alapított. A marosvásárhelyi csapat négy-öt éve verbuválódott, tagjai kedvtelésből lelkesen vesznek részt a péntek délutánonként 18 órától tartott zenekari próbákon. Az ingyenes tanfolyamon bárki elsajátíthatja a brazil szamba utcákon játszott válfajait, köztük a batucada ritmusait. A marosvásárhelyi csapatnak 12–15 tagja van, az életkoruk változatos, tízévestől a hatvanévesig több korosztály is képviselve van. A civil szervezetek vásárán díjmentesen léptek fel, de vannak olyan események, ahol mérsékelt díj ellenében biztosítják a karneváli hangulatot. A bevételt a hangszerek karbantartására, újak beszerzésére fordítják. Amint az együttesvezető hangsúlyozta, rendkívül nyitottak, és mindenkit szeretettel várnak a lelkes közösségükbe, ahol mindenki kedvtelésből és szívesen gyakorol. (szp)

Június 4-e: a nemzeti összetartozás napja Duna-nap Torockón

A Magna Cum Laude zenekar és a Varga Miklóssal kiegészült Kormorán koncertje mellett kiállítások, interaktív irodalmi előadások is lesznek az idei torockói Duna-napon. A nemzeti összetartozás napjára szervezett eseményen a látogatók megtekinthetik a Szent Korona hiteles mását is.

A Duna Médiaszolgáltató idén nyolcadik alkalommal készül összművészeti ünnepvel Torockón a nemzeti összetartozás napjára, június 4-ére. Az egész napos eseményre a Kárpát-medence minden részéről várják a résztvevőket, Erdély minden szegletéből, a Felvidékről, a Délvidékről és az anyaországból is.

A nyolcadik Duna-nap az „Isten, áldd meg a magyart” – Magyarok a Kárpát-medencében című kiállítás megnyitójával kezdődik az Europa Nostra díjas faluban. A szabadtéri tárlat egy-egy ismert város, helység archív képével mutatja be történelmi nagyjaink gondolatait. A megnyitó zárásaként a résztvevők Sárközi Noémi népdalénekes, valamint Tóth Péter Lóránt és Hajvert Ákos Radnóti-díjas

versmondók reformkort idéző interaktív irodalmi előadását hallgathatják meg.

A látogatókat egész nap színes programok, mesterség- és íjászbemutató, a gyerekeket pedig kézműves- és zenés foglalkozások is várják. Ezenkívül megtekinthető a Szent Korona élethű mása és a *Pillanatképek a magyarság életéből, a Kárpát-medencében* című fotókiállítás is.

Az eseményen ezúttal is megrendezik a kincskereső kalandjátékot, amely során idén a hungarikumokat fedezhetik fel ügyességi és logikai feladatokon keresztül a résztvevők. Felvonulnak a magyarlapádi zenészek vezette magyarpéterfalvi és a csombordi táncosok, ezt követően pedig Dancs Annamária és Laki Péter előadásában az operettirodalom legszebb és legismeretesebb dallamai csendülnek fel a színpadon.

Az egész napos programsorozat zárásaként Varga Miklóssal kiegészülve koncertet ad a Kormorán együttes, azután a Magna Cum Laude lép színpadra. A nap megkoronázásaként pedig tűzijátékkal zárul a nyolcadik Duna-nap.

Maros megyei épületek a szentendrei Skanzenben

Múlt héten nyílt meg a szentendrei Skanzenben a nagyközönség előtt az Erdély épületegyüttes első kiállítási egysége, amely a második ütemben további tizenhét porta megvalósulásával válik teljessé. A tizennégy helyszín közül négy Maros megyei.

Az épületegyüttes Erdély, Partium és Moldova népi építészetébe, lakás- és tárgykultúrájába enged betekintést, és közel hozza szellemi örökségét, nemzetiségi és vallási sokszínűségét, oktatását is. A legjellegzetesebb erdélyi kistáji egységeket a Szilágyságtól Kalotaszegen át Gyimesig, Háromszéktől Gyergyóig áttelepített vagy másolatban felépülő épületekkel mutatja be a Skanzen. Bepillantást nyerhetünk nemcsak az erdélyi falu, hanem a székelyföldi városok lakóinak életébe is. Az épületegyüttes az első komplex összefoglaló kiállítás Magyarországon, amely két évszázadot átívelően mutat be egy határon túli területet.

Az erdélyi épületegyüttes egyik része a városi kiállítási egység, ahol székelykeresztúri patika, marosvásárhelyi kávéház és nyomda, székelyudvarhelyi postahivatal, kézdívarhelyi divatárú-kereskedés és sepsiszentgyörgyi ügyvédlakás jeleníti meg a polgárosodó igényeket. A város mellett megépült a tájegység szakrális középpontját jelképező templom (a nyárádgálfalvi unitárius), az egyházi telekhez tartozó iskola (a tordátfalvai) és kultúrház (a kiskedei) mása is, míg magát a falusi világot a szászújfalusi, homoródalmási, négyfalusi, csikszentsimoni és balavásári pa-

raszti porták hozzák elénk, és határátkelő is nyílt.

Az épületegyüttes a megújuló muzeológia módszertanát alkalmazva – látványelemekkel, digitális eszközökkel, modern interpretációs elemekkel – egy olyan 21. századi kiállítást valósít meg, amely az épületek bemutatása mellett a történetmesélésre, egyéni történetek, sorsok és történelmi események bemutatására is vállalkozik. Különleges látványossága az Élő történelem interpretáció, amelynek során a portákat járva, a lakóházakba betérve az „ott élőkkel” találkozhatnak a látogatók. Az Erdély épületegyüttesrel a szentendrei Skanzen hatvanhektáros területe tizenöt hektárral növekedett, és közel 150 épülettel és 25-30 ezer műtárggyal bővült.

Szimbolikus jelentéssel bír, hogy a határon túli épületegyütteshez egy határátkelő és alagúton keresztül juthatnak el a látogatók, megismerkedve azzal, hogyan folyt a Magyar Népköztársaság idejében az útlevelek ellenőrzése és a vámvizsgálat a határátkelés során.

A marosvásárhelyi *Korzó kávéház*, a Bartók Béla utca 1. szám alatt álló saroképület egy városi kávéház életébe enged bepillantást. A zenés kávéházként működő, éjjel is nyitva tartó szórakozóhely 1904-ben nyitotta meg kapuit, és a város társasági életének központja lett. A kávéház működő vendéglátóhely a Skanzenben, és általa a látogatók megismerhetik a kor információszerzési és szórakozási szokásait. A kávéházépület emeletén Marosvásárhely társadalmi életének másik meghatározó elemét, a Bethlen Páholyt

mutatja be a múzeum. A szabadkőműves páholy a város virágkorának idején – az első világháború előtti évtizedben – komoly támogatást nyújtott a város polgármesterének, dr. Bernády Györgynek.

A Marosvásárhely központjában álló egyik impozáns, szecessziós homlokzatú épületben *Hirsch Mór nyomdász* papír- és könyvkereskedést működtetett a századforduló éveiben. Nyomdaműhelye és kereskedése nemcsak a városi hírközlést, információátadást segítette és színesítette, hanem hozzájárult a polgárok művelődéséhez és szórakoztatásához is. A marosvásárhelyi miliőt a Hirsch által kínált képeslapok, kis nyomtatványok és nyomdatermek teremtik meg. Az aktív helyszíneként működő nyomdaműhely a sokszorosításhoz kapcsolódó tematikus programokon és az élő történelmi karaktereken keresztül vonja be a látogatókat a megismerésbe.

A nyomdaépület felső szintjére két kisebb kiállítást terveztek meg, egy lap- és egy könyvszerkesztőség révén az erdélyi irodalmi örökség kerül fókuszba. Az épületbe tervezett irodalmi kiállítással az erdélyi városiasodást és az írást, olvasást előtérbe helyező urbánus szellemiséget ragadja meg a Skanzen.

A falusi épületegyüttesben kiemelt szakrális épületként jelenik meg *Nyárádgálfalva unitárius templomának* másolata, az itt megjelenő kiállítási témák: az unitárius vallás megszületése, a vallásszabadság és vallási türelem kérdése, a felekezeti együttélés bemutatása. A templom keleti része 1757-ben épült, majd 1840 és 1847 között megnagyobbították, és tornyot emeltek hozzá. A templom harangjának másolatát Székelyudvarhelyen Lázár Imre öntődjében készítették el a Skanzen számára, míg az eredeti orgona másolata a székelyudvarhelyi Papp Zoltán or-

A nyárádgálfalvi templom az erdélyi szakrális teret képviseli a Skanzenben

Fotó: Gligor Róbert László

gonaépítőnek köszönhető. A templom fő díszje az 1773-ban készített szószékkorona (itt másolatban).

A *balavásári porta* a Kis-Küküllő vidékének építészetét, életmódját, gazdag textilkultúráját, a jellegzetes kukoricatermesztést és az erdélyi puliszkának a gasztronómiában elfoglalt helyét mutatja be. Ezen a helyszínen megjelenik a cigány–magyar együttélés egy példája is. A balavásári házban egy gyermektelen idős házaspár életterét mutatja be a múzeum az ezredfordulón. Érdekessége, hogy itt nem a 2000-es évekre jellemző lakásbelső jelenik meg, hanem egy ötven-száz évvel korábbi berendezés, mivel az egykori lakók élethelyzete nem tette szükségessé és lehetővé a kisebb átalakításokat sem a bútortartásban. A jómódú család gazdasági hanyatlásának egyik oka az 1962-es kollektivizálás volt, amely építkezésre, modernizációra nem adott lehetőséget, másik oka gyermektelenségük, ami nem motiválta őket arra, hogy változtassanak megszokott életformájukon. A ház két hátsó helyisége gasztronómiai helyszíneként az erdélyi konyha mindennapi alapanyagát, a kukoricát és a belőle készült ételt, a puliszkát állítja középpontba. (GRL)

MAROSVÁSÁRHELY. — Széchényi tér.

A marosvásárhelyi Korzó kávéház 1908-ban

Fotó: OSZK, Fotótár

Eredeti technológiával kiadják a Káldi-bibliát megjelenésének 400. évfordulójára

Megjelenésének 400. évfordulójára, 2026-ra újra kiadják a Káldi-bibliát eredeti technológiával. A 400 példányban készülő faksimile kiadás első ívét Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek nyomtatta ki szerdán Budapesten, korhű Gutenberg nyomdagépen.

Erdő Péter az eseményen arról beszélt, hogy az első teljes katolikus bibliafordítás a magyar kultúra és nyelvtörténet kiemelkedő értékű darabja.

Felidézte: a kéziratok középkori kódexek már tartalmaznak magyar nyelvű bibliarészleteket, amelyeket szerzetesek készítettek apácák, illetve műveltebb hívek használatára. Példaként említette a Müncheneri kódexet, valamint az esztergomi Főszékesegyházi Könyvtárban őrzött Jordánszky-kódexet.

A könyvnyomtatással azonban megjelent az igény a nyomtatott Bibliára, a reformációval pedig egyfajta versengés is kialakult a felekezetek között.

Ismertette: először úgynevezett posztilláskönyveket, vasárnapi evangéliumokat, esetleg szentleckéket és olvasmányokat, valamint azok magyarázatait tartalmazó gyűjteményeket nyomtattak.

Ilyen volt Telegdi Miklós háromkötetes, a teljes egyházi év vasár- és ünnepnapjaihoz megírt posztilláskönyve, amelynek első kötetét még Bécsben, Formika Máté nyomdájában adta ki. A második kötet nyomtatásához azonban már vásárolt egy nyomdát, amelyet saját nagyszombati házában állított fel. Így ez lett az első Magyarországon, katolikus szerzőtől megjelent posztilláskönyv.

Ezt követte a protestáns Károli Gáspár első teljes bibliafordítása, majd Káldi György első katolikus, teljes nyomtatott bibliafordítása 1626-ban.

A bíboros kiemelte: a Káldi-féle fordítás nyelve sokkal modernebb, mint akár a Telegdi-posztilláké, akár a vizsolyi bibliaé. Néhány évtized alatt tehát óriásit változott a magyar nyelv, és e változás „fő motorja” Pázmány Péter és köre volt, akik tudatosan modernizálták a magyar nyelvet. Ilyen léptékű nyelvújítás legközelebb Kazinczy Ferenc idejében történt – tette hozzá.

Kitért arra: a Káldi-biblia segítette, hogy a szentírás magyar szövege eljusson minden katolikus paphoz, a katolikus családokhoz és a török idők alatt és után megmaradt kevés szerzeteshez.

Erdő Péter hangsúlyozta: nem igaz a közkeletű vélekedés, hogy az egyház el akarta zárni a Biblia szövegét a hívek elől. Ezt bizonyítja, hogy noha a Káldi-bibliát nem adták ki olyan gyakran, mint a protestáns bibliafordítást, de példányszáma jóval nagyobb volt a vizsolyinál.

A Régi magyarországi nyomtatványok katalógusa alapján közgyűjteményben magyar nyelvű Bibliából, abból a korból a Káldi-biblia bukkan fel a legtöbb példányban – ismertette.

A bíboros megjegyezte azt is: a Káldi-bibliának több faksimile kiadása napvilágot látott már. Mindegyik „tisztelőtreméltó vállalkozás”, amely kihívás elé állítja a kiadókat, hiszen nehéz például korhű papírt találni a nyomtatáshoz.

A kiadó, Daruka Mihály elmondta, az általa épített, 16. századi technikát alkalmazó nyomdagéppel, korhű nyomdatechnikával előállított 400 Káldi-bibliával egyrészt az évfordulót szeretnék megünnepelni, másrészt az előtűnik járó nyomdászok előtt kívánnak tisztelegni, harmadrészt ki akarják próbálni, hogyan zajlott a könyvnyomtatás 400 évvel ezelőtt.

„Amíg nem látjuk, honnan indultunk el, azt sem értjük, hogy mekkora utat tettünk meg” – fogalmazott.

Daruka Mihály beszámolt arról is: a 400 biblia névre szóló, sorszámozott példányait azok kapják, akik támogatják a Kehidakustányba tervezett Magyar Nyomdaipar-történeti Élménymúzeum megvalósítását.

A múzeum átadását 2025-re tervezik – mondta.

Káldi György 1573-ban született Nagyszombatban. 1595-ben Bécsben tanult teológiát, 1597-ben pappá szentelték, majd 1598-ban Rómában belépett a jezsuita rendbe. 1625-ben Pázmány támogatásával megalapította, és nyomdával szerelte fel a pozsonyi kollégiumot, amelynek haláláig rektora volt. Pázmány felszólítására és rendi beosztásban dolgozott szentírásfordításán. Első kézírata 1605–1608 között készült korábbi kísérletek felhasználásával. Az 1626-ban Bécsben megjelent első teljes katolikus magyar nyelvű Szent Biblia általánosan elterjedt, és jelentősen hatott a magyar irodalmi nyelv fejlődésére. (MTI)

Magyarország elutasítja az olajembargót Zelenszkij bírálata Sziijártó válasza

Volodimir Zelenszkij ukrán elnök bírálta szerdán Magyarországnak azt az álláspontját, amely szerint nem hajlandó támogatni az Oroszországgal szembeni olajembargót annak ellenére, hogy az energiahordozókból származó bevételből finanszírozzák a „Kreml hadigépezetét” – számolt be a Jevropejszka Pravda ukrán hírportál.

Zelenszkij erről a davosi világgazdasági fórumon, az ukrániai helyzet megvitatásának szentelt egyik rendezvényen beszélt videokapcsoláson keresztül.

„Elérkeztünk a hatodik szankciós csomaghoz, amely magában foglalja az olajembargót” – mutatott rá az ukrán elnök, kiemelve, hogy amíg nem vezetnek be az importtilalmat, Oroszország akár 200 milliárd dollárt is kereshet a kőolajexportján, amiből „bármilyen fegyvert megvásárolhat”.

Volodimir Zelenszkij emlékeztetett arra is: a magyar kormány azzal érvel álláspontja mellett, hogy jelentős forrásokra van szüksége ahhoz, hogy lemondhasson az orosz kőolaj behozataláról.

„Ukrájában emberek, gyerekek halnak meg, megölik őket. Úgy, mint a 18 éves gyilkos Texasban, csak úgy hozzánk is 18 éves katonák jöttek Oroszországból, és gyerekeket kínoztak. Beszéltek nekik erről, ők viszont azt mondják: mindent értenek, de honnan szerezhetnének pénzt?” – fejtette.

Zelenszkij arról a véleményéről is beszélt, hogy Vlagyimir Putyin orosz elnök kitalált valóságban él, és

nem veszi észre, hogy az ukránok a végsőig harcolni fognak a földjükért és a szabadságukért. Szavai szerint Putyin környezetének kellene segítenie abban, hogy az orosz elnök „kijöjjön a virtuális valóságból”.

„Ez a háború mindenképpen véget ér, biztos vagyok abban, hogy lesz békefolyamat, lesznek tárgyalások, és biztosan lesz béke is. A kérdés az, hogy Ukrajna pontosan kivel fog tárgyalni. Kérdés, hogy Ukrajna melyik orosz elnökkel fog tárgyalni. És ez Oroszország jelenlegi államfőjétől is függ” – jelentette ki Zelenszkij.

Ezután is segíteni fog Magyarország

Sziijártó Péter külgazdasági és külügyminiszter szerdai Facebook-bejegyzésében reagált Volodimir Zelenszkij ukrán elnök bírálata. Úgy fogalmazott, ha mindaz, amit Volodimir Zelenszkij ukrán elnök Davosban mondott, ukránul azt jelenti, hogy: „köszönjük nektek magyarok, hogy befogadtatok több mint 720 ezer menekültet, köszönjük, hogy ellátjátok őket, köszönjük, hogy munkát adtok nekik, köszönjük, hogy felajánlottátok 130 ukrán gyerek gyógykezelését, köszönjük, hogy felajánlottátok a sebesült ukrán katonák kórházi ellátását, köszönjük, hogy 1000 ukrán fiatalnak készek vagytok ösztöndíjat adni, köszönjük hogy készen álltok egy iskolának, valamint egy óvodának újjáépítésére, és köszönjük, hogy segítetek a belső menekültek elszállásolásában!”, akkor „a válaszuk az, hogy szívesen és ezután is segíteni fogunk!” (hírössze-foglaló)

Az EU keleti tagállamait sújtja leginkább az élelmiszerek drágulása

Az Európai Unió keleti tagállamait sújtja leginkább az élelmiszerek drágulása – mutatta ki a német szövetségi statisztikai hivatal (Destatis) egy szerdán ismertetett elemzésében.

Az EU statisztikai hivatalának (Eurostat) adataira épülő összeállítás szerint az idén áprilisban Litvániában volt a legmagasabb, 22,1 százalékos az élelmiszerek árának éves szintű emelkedése. A második helyen Bulgária áll 21 százalékkal, a harmadik Lettország 17,7 százalékkal. Igen jelentős, 14 százalékos meghaladó drágulást regisztráltak Észtországban, Magyarországon, Romániában és Szlovákiában is.

Az EU-s átlag 8,9 százalék volt.

Átlag alatti drágulást kizárólag nyugati tagországokban mértek. Németországban például 8,5 százalékkal, Ausztriában 8,1 százalékkal, Franciaországban 4,3 százalékkal, Írországban pedig csupán 3,6 százalékkal kellett többet fizetni az élelmiszerekért áprilisban, mint egy évvel korábban.

A Destatis rámutatott: az EU keleti tagországaiban élők helyzetét súlyosítja, hogy éppen ebben a térségben a legmagasabb az élelmiszere fordított kiadások aránya a háztartások fogyasztásában.

Romániában például a háztartások fogyasztási kiadásainak több mint negyedét, 28,3 százalékát viszi el az élelmiszer, Lettországban

pedig majdnem a negyedét, 23,4 százalékát. Húsz százaléknál magasabb arányt regisztráltak Bulgáriában és Szlovákiában is.

Az EU-s átlag 15,9 százalék. A háztartási kiadások élelmiszere fordított aránya alapján felállított sorrendben az EU-s átlag alá kerülő országok közül csupán egy fekszik a keleti térségben, Szlovénia, ahol 15,8 százalék az arány. Franciaországban 15,2 százalékot, Ausztriában 12 százalékot, Németországban 11,1 százalékot regisztráltak. A fogyasztási kiadások legkisebb részét, 10,8 százalékát Írországban fordítják élelmiszere a háztartások az EU-ban a Destatis összeállítására szerint. (MTI)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

RABLAPPROGRAMBA illő autót vásárolok, az elszállítását és forgalomból való törlesztést vállalom. Tel. 0748-882-828. (15821-I)

MINDENFÉLE

VÍZ-, GÁZ-, FÜTÉSSZERELÉST vállalok. Tel. 0746-638-960. (15859)

VÁLLALUNK tetőkészítést lemezből, cserépből; ácsmunkát, terasz-készítést, garázsfelújítást, külső-belső szigetelést, meszelést, bármilyen kisebb javítást és mindenféle más munkát. Tel. 0747-508-707, Misi. (15925-I)

FESTÉST, csempézést, gipszkarton-, ajtószereleést vállalom. Tel. 0771-393-848, 0749-564-921. (15920)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést mindenféle anyagból, bádógosmunkát, -javítást, bármilyen építkezési munkát és sürgősségi javítást, meszelést. Készítünk kerítést, kaput vasból. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0767-711-466, Miklós. (15891)

TETŐFEDŐ KFT. vállal tetőkészítést, tetőjavítást, ácsmunkát, bádógosmunkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0746-972-003, Fülöp Hunor. (16065-I)

BÁRMILYEN típusú tetőfedést, kisebb javítást, szigetelést vállalunk, fából teraszt készítünk. Tel. 0721-308-319, 0758-598-133. (16066)

TETŐKÉSZÍTÉS, terasz-készítés, tetőjavítás, cserépjavítás, külső-belső szigetelés. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0750-132-410. (16067-I)

MEGEMLEKEZÉS

Emlékek, szép szavak varázsa melegíti lelkünket, a hiányod kicsit csendesül, de szívünkben érezzük, Téged soha nem feledünk!
Szívünk örök fájdalmával emlékezünk május 26-án **GYÉRESI MÁRIÁRA** szül. Kádár halálának 8. évfordulóján. Angyalok őrizzék álmát! Szerettei. (16057)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagytata, rokon és jó barát, **HEISSMANN LORÁND** (Öcsi) 2022. május 18-án, életének 77. évében elhunyt. Drága halottunkat május 27-én 15 órakor a római katolikus temetőben helyezük örök nyugalomra. A Jóisten irgalmában nyugodjék békében!
A gyászoló család. (16090-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünket és együttérzésünket fejezzük ki Hajdu Árpádnak és családjának a szeretett feleség, **ANIKÓ** elhunytja miatt. Tudatában vagyunk, hogy minden várhat, „csak Isten keresése és szeretete nem”. Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak.
Dobai Teréz és Sanyi. (16085)

Őszinte együttérzéssel kívánunk vigasztalódást a gyászoló családnak szeretett szomszédunk, **SIMON MIHÁLY** elhunytja miatt. A Moldovei u. 9/A sz. alatti lakókársak. (16086)

MAROS MEGYEI TANÁCS

Ellenőrizték a Romániai iskolaprogram lebonyolítását

A Romániai iskolaprogram megvalósításával foglalkozó megyei bizottság nevében tájékoztatjuk Önöket, hogy 2022 áprilisa folyamán 20 oktatási egységben több mint 700 diák és 100 tanár részvételével került sor a gyümölcs-, zöldség-, tej- és tejtermék-fogyasztással kapcsolatos tematikus tevékenységekre.

A Maros Megyei Tanács sajtóirodája

DIGITÁLIS CSOMAG

350 – 599 LEJ KÖZÖTT

MIT TARTALMAZ A CSOMAG?

- Kékfényszűrős lencse
- Szemüvegkeret
- Szemvizsgálat

SZÁSZRÉGEN

(Libertății)

B-dul Libertății, Nr.12/2
0733 553 971

MAROSVÁSÁRHELY

(Központ)

P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

MEDGYES

Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

DICSŐSZENTMÁRTON MAROSVÁSÁRHELY (Tudor)

Str. Victoriei, Nr. 21.
0736 386 353

B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126.
0755 088 379

NYÁRÁDSZEREDA

Str. Pompierilor Nr. 1.
0733 553 973

MAROSLUDAS

Str. B-dul 1 Dec. 1918.
Nr. 7.
0735 786 853

SZÁSZRÉGEN (Cardinal)

Str. Cardinal Alexandru Todea,
Nr. 25/A
0728 908 856

SEGESVÁR

Str. Mihai Viteazu
Nr. 40.
0770 810 855

Részletek a kabinetekben!

*Az ajánlat a készlet erejéig érvényes!

Közlemény

Szászrégen Megyei Jogú Város közzéteszi a tulajdonában levő terület 21-es számú táblája 567-es helyrajzi számú parcellájának kataszteri nyilvántartásba vételére és a helyrajzra vonatkozó értesítést.

Szászrégen Megyei Jogú Város értesíti az érdekelteket, hogy közzéteszi a tulajdonában levő terület 21-es számú táblája 567-es számú parcellájának kataszteri nyilvántartásba való vételére és a helyrajzra vonatkozó értesítést, amelyet a Maros Megyei Kataszteri és Ingatlan-nyilvántartó Hivatal a 9214-es számmal iktatott 2022. április 18-án. Az értesítést – az utólag módosított, kiegészített és újrakibocsátott kataszteri és ingatlan-nyilvántartásra vonatkozó 7/1996-os törvény 40. cikkelye 7. és 8. bekezdése értelmében – 2022. május 31-én függesztik ki 30 nappal a Szászrégeni Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján és a hivatal honlapján.

A parcelláris terv kiegészítésére, módosítására vonatkozó dokumentumokat az értesítés közzétételétől számított 30 napon belül kell megfogalmazni és az igazoló okiratokkal együtt benyújtani a Szászrégeni Polgármesteri Hivatal közönségtájékoztató irodájában.

Márk Endre Dezső polgármester

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó
- információ - 118-932
- általános - 118-800	• Emma vendéglő, hidegtalák készítése - 0740-083-077
• Prefektúra - 0365/404-664
• RDS-RCS - 0265/266-801
- 0365/400-401
- 0365/400-404
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• Aquaserv:
- hideg víz-csatoma - 0265/215-702
- közönségvizsgálat - 0265/208-888
- központ - 0265/208-800
- 08008 208-888
• Rendőrség - 0265/202-305	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-801-929
- vidék - 0265/929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	• Delgaz Grid - 0265/200-928
- 0800/800 928
• Sürgősségi szolgálat:
- gyermekeknek - 0265/210-177	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
• Vasútállomás - 0265/236-284
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	• Vili Kft.: temetés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
- 0744-282-710
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között: 0736-883-110	• Alkony Kft. temetés (24 ó.) - 0265/263-865
koporsók, kellekek, - 0745-606-215
koszorúk - 0745-606-269
és halottszállítás - 0758-047-604
• Optika-Optofarm - 0265/212-304
- 0265/312 436
- 0265/250-120
- 0265/263 351	• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
- 0265/262-907
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	
• Marmed - 0265/250-344	
járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658
- 0729-024-380	
Labor - 0751-114-307	
e-mail: marmed@marmed.ro,
www.marmed.ro	
• Dora Optics - 0733-553-976	
• Dora Medicals - 0265/212-971	
• Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446	
- Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.**
Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

ÚJ HATÁRIDŐ

Május 27-ig

még kitöltheti online a népszámlálási kérdőívet.
Ne maradjon ki!

nepszamlalas.ro

HÍRADÓ
MINDEN HÉTKÖZNAP
ÉLŐBEN 19 ÓRÁTÓL

ETV ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓ
YouTube: ETVHIRADO